

Tuyên Quang

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH TUYÊN QUANG
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TUYÊN QUANG

NĂM THỨ 62
Số 61 (279)

29 tháng 8 năm 2026
17 tháng Bảy, Bình Ngô.

Cuối tuần

Báo điện tử:

baotuyenquang.com.vn

Kỷ cương công vụ

2

Thống nhất tư duy và hành động

3

Mục tiêu cao nhất

Kỷ cương công vụ

■ THU PHƯƠNG

Xây dựng văn hóa công vụ là một trong 3 nhóm nhiệm vụ, giải pháp đột phá được xác định tại Nghị quyết 18-NQ/TW, ngày 28-7-2026 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIV về xây dựng xã hội kỷ cương, an toàn, văn minh, hài hòa, phát triển. Ở Tuyên Quang, sau hơn một năm vận hành chính quyền địa phương hai cấp, yêu cầu ấy càng trở nên cụ thể, đặt kỷ cương, trách nhiệm và hiệu quả phục vụ Nhân dân vào trung tâm của hoạt động công vụ.

Kỷ cương từ nơi gần Dân nhất

Từ ngày 1-7-2025, chính quyền địa phương hai cấp đi vào vận hành, kéo theo sự chuyển dịch mạnh mẽ về thẩm quyền, trách nhiệm và phương thức thực thi công vụ. Cấp tỉnh tập trung hoạch định, điều phối, kiểm tra, giám sát; xã, phường trực tiếp giải quyết ngày càng nhiều công việc của người dân, doanh nghiệp. Đến nay, tỉnh đã phân cấp, phân quyền cho cấp xã thực hiện 722 nhiệm vụ trên nhiều ngành, lĩnh vực.

Theo Chủ tịch UBND xã Bằng Hành Nguyễn Bá Tuấn: “722 nhiệm vụ được chuyển giao vừa mở rộng thẩm quyền, vừa đặt ra yêu cầu cao hơn về năng lực quản trị và kỷ luật thực thi. Thẩm quyền đã giao thì phải dám quyết; nhiệm vụ đã nhận phải làm đúng quy định, đúng thời hạn và chịu trách nhiệm đến cùng về kết quả”. Từ đầu năm 2026 đến nay, xã Bằng Hành tiếp nhận 28 đơn liên quan đến đất đai; trong đó, 13 vụ hòa

giải thành, 7 vụ được hướng dẫn thực hiện thủ tục tại tòa án, 8 vụ đang tiếp tục xác minh. Kết quả cho thấy, không phải vụ việc nào cũng có thể giải quyết ngay tại cơ sở, nhưng mọi việc đều phải rõ đầu mối, rõ tiến độ, rõ hướng xử lý, không né tránh, không đùn đẩy trách nhiệm.

Không để khoảng cách địa lý sau sáp nhập trở thành khoảng cách trách nhiệm, cấp ủy xã Trung Sơn đã phân công 310 cán bộ, công chức, viên chức, công an phụ trách 2.532 hộ dân thuộc 12/12 thôn, bình quân mỗi người phụ trách 8 - 10 hộ. Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch HĐND xã Nguyễn Anh Tuấn cho biết: “Cách làm này nhằm đưa trách nhiệm của cán bộ đến từng địa bàn, từng gia đình, bảo đảm những khó khăn, kiến nghị từ cơ sở được nắm bắt và xử lý kịp thời”.

Cách làm ấy còn phát huy rõ hiệu quả trong giải phóng mặt bằng thực hiện Dự án đường Hồ Chí Minh đoạn Chợ Chu - ngã ba Trung Sơn. Riêng đoạn qua xã Trung Sơn dài khoảng 4,7 km, có 36 hộ phải di chuyển chỗ

Cán bộ Trung tâm Phục vụ hành chính công tỉnh Tuyên Quang giải quyết thủ tục hành chính, lấy sự thuận tiện và hài lòng của người dân làm thước đo phục vụ.

ở, nhiều hộ có đất sản xuất nằm trong phạm vi thu hồi. Bằng việc bám địa bàn, công khai chính sách, tháo gỡ từng vướng mắc, xã đã hoàn thành chỉ trả, tiếp nhận bàn giao mặt bằng từ 225/225 hộ, với tổng diện tích 12,15 ha. Ông Đặng Văn Dũng, thôn Làng Chạ chia sẻ: “Di dời nhà cửa là việc lớn, nhưng khi chủ trương, chính sách được giải thích rõ, gia đình tôi đồng thuận chấp hành sớm để góp phần đẩy nhanh tiến độ dự án”.

Kỷ cương công vụ còn được đo bằng cách chính quyền xử lý đến cùng những kiến nghị chính đáng của người dân. Từ phản ánh của ông Lý Đức Minh, thôn Phìn Săng về điểm sạt lở đe dọa sự an toàn của khu dân

cư, UBND xã Minh Tân đã phối hợp với Ban Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh, nhà thầu và đơn vị tư vấn kiểm tra thực địa, thống nhất phương án xử lý. Hai vị trí sạt lở sau đó được xây kè rọ đá dài 64m, cao trung bình 3m, góp phần bảo đảm an toàn cho người dân và công trình.

Từ một kiến nghị cụ thể, trách nhiệm được xác lập, tiến độ được theo sát và kết quả được kiểm chứng. Đó chính là biểu hiện rõ nhất của kỷ cương công vụ ở nơi gần dân nhất. Khi mỗi việc dân cần đều có địa chỉ chịu trách nhiệm, có thời hạn xử lý và có kết quả cuối cùng, kỷ cương không còn là yêu cầu hành chính, mà trở thành năng lực phục vụ và nền tảng của niềm tin.

Nhận diện điểm nghẽn

Trong nền quản trị hiện đại, kỷ cương công vụ không dừng ở việc chấp hành giờ giấc, nội quy, mà được lượng hóa qua tốc độ xử lý hồ sơ trên mỗi trường số và bằng tiến độ, chất lượng, hiệu quả giải quyết công việc cùng sự hài lòng của người dân, doanh nghiệp.

Chỉ trong nửa đầu năm 2026, UBND cấp xã tiếp nhận hơn 448.800 hồ sơ, tỷ lệ giải quyết đúng và trước hạn đạt 99,33%. Dữ liệu đang dần thay thế giấy tờ khi 92% hồ sơ được số hóa và 1.413 thủ tục hành chính được cung cấp dịch vụ công trực tuyến toàn trình. Quan trọng hơn, số hóa đã tạo ra “dấu vết”

Thống nhất tư duy và hành động

■ CHÚC HUỖN

THỐNG nhất tư duy và hành động là chìa khóa tháo gỡ mọi nút thắt, tạo nên sức mạnh tổng hợp để đất nước bứt phá. Tinh thần chỉ đạo này đã được khẳng định rõ nét trong Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 28/7/2026 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng.

Nhìn lại lịch sử, mùa Thu năm 1945 chính là minh chứng kiệt xuất cho sức mạnh của sự đồng thuận. Khi “ý Đảng hợp với lòng Dân”, toàn dân tộc đã thống nhất tư duy, đồng lòng hành động để làm nên thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám. Bài học vô giá ấy chứng minh rằng: Mọi cuộc cải cách dù khó khăn đến đâu, nếu đạt được sự đồng bộ từ nhận thức đến hành động và quy tụ được lòng dân, đều sẽ đi đến thành công.

Kế thừa bài học đó, Nghị quyết 18-NQ/TW xác định kỷ cương là nền tảng cốt lõi để xây dựng một xã hội an toàn, văn minh. Sự thống nhất ở đây phải được hiểu là: Lấy con người làm trung tâm, lấy sự hài lòng của người dân làm thước đo hiệu quả. Quản trị xã hội không dựa trên mệnh lệnh xơ cứng, mà phải chuyển hóa thành năng lực kiến tạo, gắn kết phát triển kinh tế với công bằng xã hội.

Không dừng lại ở khẩu hiệu, Tuyên Quang - vùng đất cách mạng lịch sử đã cụ thể hóa tư duy chiến lược thành hành động thực tiễn. Minh chứng là sau một năm vận hành mô hình chính quyền địa phương hai cấp (từ 1/7/2025), kỷ cương công vụ tại Tuyên Quang đã trở thành thước đo năng lực thực chất.

Sự thống nhất giữa “nói và làm” được thể hiện

qua những con số ấn tượng trong 6 tháng đầu năm 2026: Tỉnh đã tiếp nhận hơn 448.800 hồ sơ cấp xã với tỷ lệ nộp trực tuyến đạt 99,41%; tỷ lệ giải quyết đúng và trước hạn đạt 99,33%. Việc đơn giản hóa 1.621 thủ tục, số hóa hơn 92% kết quả và áp dụng cơ chế không phụ thuộc địa giới hành chính đã minh chứng cho một bộ máy hành động vì dân.

Đề tinh thần “thống nhất tư duy và hành động” tiếp tục là động lực tương lai, thách thức đặt ra là phải giữ vững đà chuyển đổi này. Nhận thức đúng phải đi liền với phân cấp rõ trách nhiệm; công nghệ hiện đại phải song hành với khả năng tiếp cận của người dân. Thực hiện triệt để phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng” cùng sự nêu gương của người đứng đầu chính là cái gốc của mọi thắng lợi ■

Cán bộ xã Lăng Tám sâu sát cơ sở, nắm bắt tình hình sản xuất và đời sống của người dân thôn Hợp Tiến.

NGHỊ QUYẾT 18-NQ/TW

Đặt mục tiêu xây dựng và thực hành văn hóa Đảng, văn hóa công vụ trong:

100%
cán bộ, đảng viên

trên 88%
Chỉ số hài lòng của người dân đối với sự phục vụ của cơ quan hành chính nhà nước (SIPAS) đạt giá trị trung bình cả nước

Văn hóa công vụ được gắn với liêm chính, trách nhiệm, kỷ cương, kỷ luật thực thi và tinh thần vì Nhân dân phục vụ.

minh bạch cho từng quy trình, giúp nhận diện công việc đang ở đâu, ách tắc tại khâu nào, trách nhiệm thuộc về ai.

Khi từng khâu xử lý hồ sơ đều được số hóa, theo dõi và kiểm chứng, kỷ cương công vụ cũng được lượng hóa bằng những chỉ số cải cách cụ thể. Kết quả công bố ngày 11-5-2026 của Bộ Nội vụ cho thấy: Chỉ số cải cách hành chính (PAR Index) năm 2025 của Tuyên Quang đạt 90,01%, xếp thứ 18/34 tỉnh, thành phố, đứng đầu 7 tỉnh miền núi, biên giới phía Bắc và thuộc nhóm xuất sắc. Riêng Chỉ số SIPAS đạt 83,44%, xếp thứ 16/34. Đáng chú ý, 96,69% người được khảo sát cho rằng không có công chức gây phiền hà, sách nhiễu.

Tuy nhiên, dữ liệu cấu thành PAR Index cho thấy tỷ lệ hồ sơ quá hạn ở cấp tỉnh là 3,61%, cấp xã 0,81%. Những con số tưởng nhỏ trên báo cáo, nhưng với người dân hay doanh nghiệp có hồ sơ bị chậm, đó có thể là toàn bộ thời gian chờ đợi và đình trệ của một công việc cụ thể. Tương

tự, 95,39% dịch vụ công đã được cung cấp trực tuyến toàn trình, nhưng tỷ lệ hồ sơ thực hiện trực tuyến toàn trình mới đạt ở mức khiêm tốn 21,25%. Như vậy, số hóa quy trình mới là bước đầu; giá trị thực chất chỉ được khẳng định khi dịch vụ số thực sự đi vào đời sống, thuận tiện, thân thiện và dễ tiếp cận với người dân.

Kết quả phân tích Chỉ số SIPAS từ Sở Nội vụ cũng cho thấy hiệu quả cải cách hành chính còn bộc lộ khoảng cách ở khâu phục vụ trực tiếp người dân. Dù chính sách đúng hướng, nhưng sự hài lòng về “thái độ giao tiếp của công chức” chỉ xếp thứ 25/34 tỉnh, thành phố, “kết quả trả đúng hẹn” xếp 22/34; chỉ số nhu cầu, mong đợi đối với việc nâng cao chất lượng tiếp nhận, xử lý góp ý, phản ánh, kiến nghị của người dân ở mức 86,55%. Những con số ấy cho thấy cải cách không thể chỉ được đo bằng quy trình được rút gọn hay thủ tục được số hóa, mà phải được kiểm chứng bằng chất lượng phục vụ và trải nghiệm thực tế của người dân.

Đặt trong tinh thần Nghị quyết 18-NQ/TW, yêu cầu về kỷ cương công vụ vì thế càng trở nên cụ thể. Một hồ sơ chậm nhưng không rõ nguyên nhân, một kiến nghị chưa được hồi đáp, một thông tin đã có trong cơ sở dữ liệu nhưng người dân vẫn phải khai lại hay một công việc bị chuyển vòng qua nhiều đầu mối đều không còn là những bất tiện đơn lẻ. Đó là những “điểm nghẽn” trong vận hành bộ máy, đặt ra yêu cầu tiếp tục nâng cao kỷ luật thực thi và trách nhiệm công vụ ở từng vị trí công tác. Chính vì vậy, ngày 29-6-2026, Chủ tịch UBND tỉnh đã có văn bản đề nghị các cơ quan, đơn vị không yêu cầu người dân bổ sung giấy tờ hoặc cung cấp lại thông tin đã có trong các cơ sở dữ liệu của Nhà nước hoặc đã được số hóa.

Góc rẽ của kỷ cương

Kiểm tra, giám sát có thể kịp thời chấn chỉnh lệch chuẩn; nhưng để kỷ cương công vụ trở thành ý thức tự giác và bền vững, góc rẽ vẫn là chất lượng đội ngũ cán bộ.

Từ khi vận hành chính quyền địa phương hai cấp, Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã điều động, bố trí 127 cán bộ, công chức cấp tỉnh giữ các chức danh lãnh đạo, quản lý ở cấp xã; điều chuyển 185 cán bộ, công chức từ nơi thừa sang nơi thiếu; tăng cường 41 công chức, viên chức làm kế toán chuyên trách tại các xã, phường.

Cùng với kiện toàn trước mắt, công tác cán bộ được triển khai theo hướng “động” và “mở”, gắn quy hoạch với đào tạo, luân chuyển và sử dụng. Hiện có 1.653 lượt cán bộ được quy hoạch vào các chức danh thực diện Ban Thường vụ Tỉnh ủy quản lý; 3.316 lượt cán bộ trong nguồn quy hoạch được đào tạo, bồi dưỡng. Việc đưa cán bộ xuống cơ sở “thử lửa” không chỉ bồi đắp kinh nghiệm, mà còn là phép thử về năng lực và bản lĩnh thực tiễn. Đồng chí Đặng Kim Tiến, nguyên Phó Trưởng phòng Thời sự, Báo và phát thanh, truyền hình Tuyên Quang nay là Chánh Văn phòng

DIỄN ĐÀN

Mục tiêu cao nhất

■ THANH HÀ

MỘT năm vận hành mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, điều dễ nhận thấy không chỉ là bộ máy đang dần ổn định, những tầng nấc trung gian được tinh gọn, mà quan trọng hơn, công việc của người dân, doanh nghiệp được đưa gần hơn đến nơi trực tiếp giải quyết. Khoảng cách hành chính được rút ngắn thì trách nhiệm công vụ cũng không còn khoảng trống để né tránh.

Khi một công việc được chuyển thẳng về cơ sở, không thể còn tâm lý trông chờ, dùn dầy hay “đẩy lên trên”. Cán bộ trực tiếp nhận phải biết việc, hiểu việc, giải quyết được việc và chịu trách nhiệm đến cùng về việc mình làm. Bởi vậy, tinh gọn bộ máy chỉ là điều kiện; nâng cao chất lượng đội ngũ và hiệu quả phục vụ mới là thước đo của sự tinh gọn.

Trong thực tế, điều người dân cần biết rất cụ thể: Hồ sơ của mình có được giải quyết đúng hạn không? Kiến nghị có được lắng nghe không? Khi gặp vướng mắc, có cán bộ thực sự trách nhiệm đứng ra tháo gỡ không? Doanh nghiệp có được đồng hành để công việc không bị ách tắc bởi thủ tục hay cách làm máy móc?...

Vì thế, kỷ cương công vụ không thể chỉ được hiểu là chấp hành giờ giấc, quy trình hay quy định. Kỷ cương cao hơn là không để công việc của dân bị chậm bởi sự thiếu trách nhiệm của cán bộ; không để quyền lợi chính đáng của người dân, doanh nghiệp bị mắc lại bởi tư duy sợ sai, ngại việc; không lấy quy trình làm “lá chắn” cho sự trì trệ.

Mô hình mới đòi hỏi một đội ngũ vừa có tâm, vừa có tầm; vừa vững nguyên tắc, vừa linh hoạt trước thực tiễn; dám quyết định trong khuôn khổ pháp luật và dám chịu trách nhiệm về quyết định của mình. Đó cũng là lúc phẩm chất của người cán bộ được đo không phải bằng lời nói, mà bằng kết quả công việc và niềm tin của Nhân dân.

Lấy người dân làm trung tâm, lấy sự hài lòng của người dân và doanh nghiệp làm thước đo; lấy hiệu quả giải quyết công việc làm căn cứ đánh giá cán bộ... đó mới là đích đến của một nền công vụ kỷ cương, trách nhiệm.

Bộ máy tinh gọn hơn, nhưng trách nhiệm phải đầy đủ hơn; khoảng cách hành chính có thể ngắn hơn, nhưng khoảng cách giữa chính quyền và lòng Dân phải được rút ngắn hơn nữa. Đó mới là mục tiêu cao nhất ■

Đảng ủy xã Đường Thưng, chia sẻ: “Công tác ở cơ sở đặt cán bộ trước những vấn đề rất cụ thể, nhiều việc phải quyết định và xử lý ngay. Đây vừa là áp lực, vừa là môi trường để rèn bản lĩnh, nâng năng lực tham mưu, tổ chức công việc và trách nhiệm đến cùng với nhiệm vụ được giao”.

Cùng với quy hoạch và rèn luyện cán bộ qua thực tiễn, việc bố trí 100% lãnh đạo chủ chốt cấp xã không phải người địa phương tiếp tục cho thấy sự đổi mới mạnh mẽ trong công tác cán bộ. Ở cấp tỉnh, nguyên tắc này cũng được áp dụng đối với một số vị trí thuộc các lĩnh vực thanh tra, kiểm tra, công an, quân đội, tòa án, viện kiểm sát. Đây không chỉ là sự thay đổi về bố trí nhân sự, mà còn là phương thức nhằm hạn chế cục bộ, quan hệ thân quen, tăng tính khách quan, minh bạch và kiểm soát quyền lực trong thực thi công vụ.

Trưởng Ban Tổ chức Tỉnh ủy Trần Quang Minh cho biết: “Chúng tôi đã tham mưu xây dựng quy định cá thể hóa nhiệm vụ đối với Thường trực và Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy nhiệm kỳ 2025 - 2030, dự kiến thực hiện trong quý III-2026. Mỗi nhiệm vụ gắn với quy trình xử lý và sản phẩm đầu ra cụ thể, tạo bước chuyển từ giao việc theo chức danh sang quản trị bằng trách nhiệm và kết quả”.

Trong khi quy định cá thể hóa nhiệm vụ làm rõ hơn trách nhiệm ở cấp lãnh đạo, văn hóa công vụ đã được cụ thể hóa đến từng vị trí việc làm. Từ tháng 9-2025 đến nay, việc thực hiện Kế hoạch số 64 của UBND tỉnh về triển khai Đề án Văn hóa công vụ trong vận hành chính quyền địa phương hai cấp trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang, giai đoạn 2025 - 2030 đã cụ thể hóa các chuẩn mực công vụ bằng những yêu cầu có thể đo đếm: Tỷ lệ hài lòng của người dân trên 95%, hồ sơ thủ tục hành chính giải quyết đúng hạn trên 90%; nội dung “lắng nghe - gương mẫu - thúc đẩy chuyển đổi số” được đưa vào tiêu chí đánh giá, xếp loại cán bộ lãnh đạo hằng năm.

Đưa tinh thần Nghị quyết 18-NQ/TW vào đời sống, kỷ cương được định hình bằng trách nhiệm, văn hóa công vụ được bồi đắp thành chuẩn mực tự giác trong mỗi cán bộ. Từ đó, tinh gọn bộ máy, phân cấp, phân quyền không chỉ tạo ra một phương thức quản trị mới, mà còn hướng tới giá trị cốt lõi của nền hành chính phục vụ: Sự hài lòng và niềm tin của Nhân dân ■

Kỷ cương đi trước một bước

■ HOÀNG HÀ

Tiến sĩ Đặng Vũ Cảnh Linh.

Phóng viên: Thưa đồng chí, vì sao trong giai đoạn hiện nay, yêu cầu “kỷ cương đi trước một bước” lại có ý nghĩa đặc biệt quan trọng đối với đội ngũ cán bộ, công chức?

TS. Đặng Vũ Cảnh Linh: Tôi cho rằng, trong giai đoạn hiện nay, nói “kỷ cương đi trước một bước” không có nghĩa là chỉ siết chặt hơn về quản lý, kiểm tra hay xử lý vi phạm. Điều quan trọng hơn là phải tạo ra một trật tự vận hành thống nhất của bộ máy, để mỗi cán bộ biết rõ mình phải làm gì, làm đến đâu, chịu trách nhiệm về việc gì và phải chịu trách nhiệm trước ai, trước Nhân dân như thế nào. Chúng ta đang bước vào giai đoạn phát triển mới, với yêu cầu rất cao về tinh gọn bộ máy, phân cấp, phân quyền và nâng cao hiệu quả quản trị. Khi quyền hạn được trao nhiều hơn cho cơ sở thì nếu không có kỷ cương, rất dễ dẫn đến hai tình trạng: Hoặc là buông lỏng trách nhiệm, hoặc là sợ trách nhiệm. Một bên dẫn đến tùy tiện; một bên dẫn đến trì trệ. Cả hai đều làm giảm hiệu quả phục vụ Nhân dân.

Vì vậy, kỷ cương phải đi trước để tạo “đường ray” cho sự vận hành của bộ máy. Nhưng tôi muốn nhấn mạnh, kỷ cương không phải để trói buộc người cán bộ mà để xác lập ranh giới rõ ràng giữa cái gì được làm, cái gì phải làm và cái gì tuyệt đối không được làm. Trong khuôn khổ đó, cán bộ phải được khuyến khích đổi mới, sáng tạo và dám chịu trách nhiệm. Một bộ máy mạnh không phải là bộ máy có nhiều quy định mà là bộ máy mà mọi người đều có ý thức tôn trọng quy định và không ai có thể đứng ngoài kỷ cương. Khi đó, kỷ cương mới thực sự trở thành nền tảng cho một xã hội an toàn, văn minh và phát triển.

Phóng viên: Sau một năm vận hành chính quyền địa phương 2 cấp, bộ máy ở cơ sở đã gần dần hơn nhưng cũng đặt ra yêu cầu cao hơn

Trong bối cảnh bộ máy đang được tinh gọn, phân cấp, phân quyền mạnh mẽ và mô hình chính quyền địa phương 2 cấp từng bước đi vào ổn định, yêu cầu về trách nhiệm, năng lực và tinh thần phục vụ Nhân dân của đội ngũ cán bộ, công chức càng trở nên cấp thiết. Đặc biệt, Ban Chấp hành Trung ương và ban hành Nghị quyết 18-NQ/TW ngày 28/7/2026 trong đó xác định văn hóa thượng tôn pháp luật, kỷ cương hành chính là một trong ba nhóm nhiệm vụ, giải pháp đột phá. Để làm rõ hơn về tinh thần “kỷ cương đi trước một bước”, phóng viên Báo và phát thanh, truyền hình Tuyên Quang có cuộc trao đổi với TS. Đặng Vũ Cảnh Linh, Phó Viện trưởng Viện Đào tạo, Bồi dưỡng cán bộ và Nghiên cứu khoa học, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

Lãnh đạo xã Lũng Cú trao đổi, nắm bắt tình hình đời sống Nhân dân thôn Lô Lô Chải.

Cán bộ Trung tâm Phục vụ hành chính công xã Hoàng Su Phì giải quyết hiệu quả công việc cho người dân.

về trách nhiệm, tính chủ động và năng lực giải quyết công việc của từng cán bộ. Đồng chí đánh giá như thế nào về mối quan hệ giữa kỷ cương công vụ và chất lượng phục vụ Nhân dân trong mô hình tổ chức mới này?

TS. Đặng Vũ Cảnh Linh: Theo tôi, trong mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, kỷ cương công vụ và chất lượng phục vụ Nhân dân là hai mặt không thể tách rời. Bộ máy càng tinh gọn thì yêu cầu đối với mỗi cán bộ càng cao. Trước đây, một việc có thể qua nhiều tầng nấc, nhiều khâu trung gian. Nhưng khi tổ chức bộ máy thay đổi, thẩm quyền được phân cấp

mạnh hơn, người cán bộ ở cơ sở sẽ trực tiếp đối diện với công việc, trực tiếp đối thoại và chịu sự giám sát của Nhân dân nhiều hơn. Do đó, nếu cán bộ thiếu trách nhiệm, chậm trễ, né tránh hoặc đùn đẩy thì hậu quả sẽ tác động trực tiếp đến người dân và doanh nghiệp. Ngược lại, cán bộ có ý thức kỷ luật, làm việc đúng trách nhiệm, chủ động giải quyết công việc thì người dân sẽ cảm nhận được ngay hiệu quả của cải cách. Cho nên, theo tôi, thước đo của kỷ cương công vụ không chỉ nằm trong báo cáo hay biên bản kiểm tra mà phải được thể hiện bằng trải nghiệm thực tế của người dân.

Người dân đến làm thủ tục có phải đi lại nhiều lần không? Hồ sơ có bị “ngâm” không? Việc thuộc thẩm quyền của cán bộ có được giải quyết ngay hay lại phải chờ xin ý kiến vòng quanh? Khi có vấn đề mới, cán bộ tìm cách giải quyết hay tìm lý do để từ chối? Trong mô hình mới, tôi cho rằng cán bộ chuyển mạnh từ tư duy “quản lý cán bộ có làm đúng quy trình hay không” sang tư duy “đánh giá cán bộ bằng kết quả công việc và sự hài lòng của Nhân dân”.

Phóng viên: Để kỷ cương thực sự trở thành thước đo năng lực phục vụ Nhân dân, người đứng đầu cấp ủy, chính quyền cần làm gì để vừa siết chặt trách nhiệm, vừa khuyến khích cán bộ đổi mới, sáng tạo và dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung?

TS. Đặng Vũ Cảnh Linh: Một cơ quan có kỷ cương hay không, trước hết nhìn vào người đứng đầu. Người đứng đầu không thể yêu cầu cán bộ làm việc quyết liệt trong khi bản thân mình lại chậm trễ. Không thể yêu cầu cấp dưới dám chịu trách nhiệm nếu mỗi khi có việc khó, người đứng đầu lại né tránh hoặc chỉ tìm cách bảo vệ sự an toàn cho mình. Vì vậy, trước hết người đứng đầu phải làm gương về tinh thần trách nhiệm và

phong cách làm việc. Việc khó phải trực tiếp chỉ đạo. Việc mới phải dám quyết. Khi có vấn đề phát sinh phải cùng cán bộ tháo gỡ, chứ không chỉ đứng ngoài để kiểm điểm.

Thứ hai, phải phân công rõ người, rõ việc, rõ trách nhiệm, rõ thời hạn và rõ kết quả. Kỷ cương không thể chung chung. Nếu giao việc chung chung thì khi có vấn đề xảy ra cũng rất khó xác định trách nhiệm. Thứ ba, phải có cơ chế bảo vệ cán bộ dám nghĩ, dám làm vì lợi ích chung. Không thể một mặt kêu gọi cán bộ đổi mới, sáng tạo nhưng mặt khác cứ có sai sót là xử lý theo cách cào bằng, không phân biệt giữa sai phạm vì vụ lợi với rủi ro trong quá trình thực hiện nhiệm vụ vì lợi ích chung.

Phóng viên: Từ thực tiễn ở Tuyên Quang, đồng chí muốn nhắn gửi điều gì tới mỗi cán bộ, công chức để kỷ cương công vụ trở thành danh dự, trách nhiệm trong phục vụ Nhân dân?

TS. Đặng Vũ Cảnh Linh: Tôi muốn nhấn mạnh rằng, Tuyên Quang là vùng đất giàu truyền thống cách mạng, Thủ đô Khu Giải phóng, Thủ đô Kháng chiến - thì mỗi cán bộ, công chức càng phải ý thức sâu sắc về trách nhiệm giữ gìn và phát huy truyền thống đó trong điều kiện mới. Cán bộ, công chức ở cơ sở chính là những người gần nhất, trực tiếp giải quyết công việc hằng ngày của Nhân dân và cũng là những người mà Nhân dân nhìn thấy rõ nhất bộ mặt của chính quyền. Vì vậy, tôi mong mỗi cán bộ không chỉ coi kỷ cương là yêu cầu của tổ chức mà phải coi đó là danh dự của người cán bộ.

Trong giai đoạn mới, khi yêu cầu phát triển của Tuyên Quang ngày càng cao, chúng ta cần một đội ngũ cán bộ không chỉ “đúng” mà còn phải “trúng”; không chỉ làm đúng quy trình mà còn phải giải quyết được vấn đề; không chỉ tránh sai mà còn phải chủ động, sáng tạo để tạo ra giá trị và phục vụ tốt hơn cho người dân. Và cuối cùng, tôi muốn gửi tới đội ngũ cán bộ, công chức ở cơ sở một thông điệp: Kỷ cương trước hết là tự trọng. Trách nhiệm trước hết là danh dự. Một địa phương muốn phát triển thì trước hết bộ máy phải vận hành thông suốt; muốn bộ máy vận hành hiệu quả thì mỗi cán bộ phải thực sự có trách nhiệm với công việc và với Nhân dân.

Phóng viên: Xin trân trọng cảm ơn đồng chí!

ĐẤT VÀ NGƯỜI XỨ TUYÊN

Say điệu Then

■ BIÊN LUÂN

Khi ánh nắng chiều buông xuống trên những nếp nhà sàn của đồng bào Tày ở tổ dân phố 14 - thôn Lúp, phường Hà Giang 1, không gian lại vang lên âm thanh đàn Tính vút cao, đó là cội rễ của Nghệ nhân Ưu tú Nguyễn Văn Chự, người hơn nửa thế kỷ qua lặng lẽ gom nhặt từng câu hát Then cổ và tiếng đàn Tính, giữ cho ngọn lửa di sản Then của người Tày luôn rực cháy giữa dòng chảy hồi hả của cuộc sống hiện đại.

"Sống cùng Then, chết theo Then về trời"

NẾU có dịp ngồi bên bếp lửa ấm trong ngôi nhà sàn ở tổ dân phố 14 - thôn Lúp, nghe Nghệ nhân Ưu tú Nguyễn Văn Chự gảy đàn Tính, mới cảm nhận trọn vẹn cái "hồn" của Then Tày.

Trong ký ức người Tày, Then hiện diện trong từng nếp sống: Từ lễ hội Lồng Tồng đầu Xuân, lễ Lầu Then Bjoóc Mạ mùa hoa nở, cho đến những nghi lễ tâm linh gắn bó trọn đời người. Giọng hát Then hòa cùng tiếng đàn Tính mượt mà, réo rắt, khi thanh, khi trầm ấm, vừa dẫn dắt, vừa vỗ về cảm xúc người nghe. Một trong những nghi lễ quan trọng và quy mô nhất trong đời sống tâm linh của người Tày chính là lễ Lầu Then Bjoóc Mạ. Đây là nghi lễ không phổ biến rộng rãi, chỉ những thầy Then uy tín theo chu kỳ 2 - 3 năm mới tổ chức một lần để dâng hoa Bjoóc Mạ và rượu lên Chúa Then. Trong vùng, ông Chự là người duy nhất có đủ năng lực và uy tín để đảm nhận vai trò Thầy Then Cả, chủ trì trọn vẹn các chặng lễ phức tạp từ trình tổ Then, lên cửa trời cho đến đón Chúa Then theo đúng bài bản cổ xưa. Giữa không gian diễn xướng linh thiêng, thầy Then Chự với trái tim yêu da diết văn hóa truyền thống dường như rút hết tơ lòng trong từng nhịp xóc nhạc, từng tiếng gảy đàn. Với ông, Then không chỉ là nghệ thuật, mà là sinh mệnh, là chiếc cầu nối giữa cõi nhân gian với chốn đại ngàn, là "điệu hát thần tiên", nơi con người gửi gắm lời thỉnh cầu về một cuộc sống ấm no, mùa màng bội thu và lòng thành

Cây đàn Tính và điệu Then là một phần không thể thiếu trong cuộc sống của thầy Then Nguyễn Văn Chự.

kính đối với đất trời. Ông Chự chia sẻ: "Ai đã bước chân vào cõi Then thì luôn giữ một niềm tin sắt đá: Sống cùng Then, chết cũng theo Then về trời".

Hát Then như một phần tất yếu trong đời sống văn hóa tín ngưỡng, tâm linh của đồng bào Tày, và cũng là một phần không thể thiếu trong cuộc sống của ông Nguyễn Văn Chự. Tình yêu với Then đến với ông như một mối duyên trời định. Sinh ra ở vùng văn hóa Tày đậm đà bản sắc, ngay từ khi còn nhỏ, ông đã mê cây đàn Tính, có thể gảy được những âm thanh khó, rồi theo các bà, các mẹ trong bản đi tham gia văn nghệ, tập hát Then, thế là lời Then cứ thấm dần vào máu thịt, từng ngày vun đắp một tình yêu văn hóa lớn. Hơn 50 năm gắn bó với Then, ông đã đi qua biết bao thăng trầm của di sản. Giờ đây, ở tuổi ngoài 70, nước da đã nhăn nheo, đôi mắt đã mờ, nhưng niềm đam mê với cây đàn Tính, điệu hát Then lại càng mãnh liệt, da diết nhưng cũng đầy

trần trở khi văn hóa dân tộc Tày đứng trước nguy cơ mai một, những giai điệu hiện đại ngày càng lấn át, thế hệ trẻ mãi mê với trào lưu mới, trong khi các nghệ nhân cao tuổi, những "khu báu sống" của bản làng cứ lần lượt theo Then về với cõi tiên.

Nối nhịp cầu cho Then

Mỗi lần chứng kiến một lần điệu Then cổ dần vắng bóng trong các buổi biểu diễn dịp lễ,

Thầy Then Cả Nguyễn Văn Chự trong lễ Lầu Then Bjoóc Mạ của người Tày phường Hà Giang 1.

Tết hay những nghi lễ truyền thống bị biến tấu, ông Chự lại đau thất như có trăm mũi dao cứa vào da thịt. Ông trăn trở: "Nhiều bài Then cổ như 'Khâm pế, xuôi thường' (dẫn đường sang thế giới bên kia) hay các lời Then chúc tụng ngàn đời của tổ tiên đang đứng trước nguy cơ thất truyền. Rồi đây, nếu các nghệ nhân già mất đi mà lớp trẻ không ai nối gót, ai sẽ là người cất lên tiếng đàn Tính, giữ lại linh hồn của dân tộc Tày?".

Chính nỗi sợ di sản bị mai một theo thời gian đã thôi thúc ông làm điều gì đó có ý nghĩa. Gần 20 năm nay, ông dành trọn tâm sức ngược xuôi tìm lại từng mảnh ghép di sản đang thất truyền trong cộng đồng, kiên trì phục dựng từng câu hát Then cổ. Bằng tình yêu kiên định, ông cùng những nghệ nhân tâm huyết trong vùng đã nỗ lực khôi phục và phục dựng thành công hơn 20 làn điệu Then cổ. Không dừng lại ở việc sưu tầm, ông biến chính ngôi nhà sàn của mình thành lớp học miễn phí. Từ năm 2021, lớp dạy hát Then, đàn Tính ở nhà ông luôn nhộn nhịp tiếng cười và niềm say mê của những người yêu văn hóa Tày, đặc biệt là các em nhỏ. Mỗi lớp học luôn duy trì khoảng 20 học viên. Em Nguyễn Thị Kết, học viên của

lớp học chia sẻ: "Tham gia lớp học hát Then, đàn Tính, em yêu thêm văn hóa dân tộc mình. Mỗi đầu học khá khó, nhưng đến nay chúng em đã có thể biểu diễn được những bài Then dài". Ngọn lửa đam mê cũng được thắp lên, lan tỏa vào đời sống sinh hoạt và biểu diễn tại địa phương. Ngày nay, khi du lịch cộng đồng phát triển, tiếng đàn Tính và làn điệu Then của học trò ông Chự lại cất lên chào đón du khách gần xa, trở thành "đặc sản" tinh thần không thể thiếu.

Không chỉ bó hẹp trong phạm vi bản làng, ông Chự cùng các nghệ nhân còn hăng hái mang Then đi giao lưu, biểu diễn tại các liên hoan do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức và kết nối, tham gia giao lưu tại các tỉnh Lạng Sơn, Cao Bằng, Điện Biên, Lào Cai... Mỗi chuyến đi là một cơ hội để ông quảng bá nét đẹp văn hóa Tày, đồng thời học hỏi kinh nghiệm, tiếp thêm động lực truyền dạy cho thế hệ mai sau.

Giữa nhịp sống hiện đại, ngọn lửa mà Nghệ nhân Ưu tú Nguyễn Văn Chự đang gìn giữ là linh hồn của núi rừng, là bản sắc ngàn đời của người Tày được trao truyền vẹn nguyên. Nhờ những nghệ nhân đầu đàn với nghề như ông, mạch nguồn văn hóa dân tộc luôn chảy mãi, bền bỉ cùng thời gian ■

GIẢI THOẠI

Nguyễn Khuyến đồ chữ với thầy đồ

KHI Nguyễn Khuyến mới 7 - 8 tuổi, ông theo cha đi học ở trường làng. Thấy cậu bé nhỏ con nhưng ánh mắt vô cùng tinh anh, vị thầy đồ trong làng muốn thử tài nên đã ra một về đối khó, mượn hình ảnh con gà trống đang gáy buổi sáng:

Gà cồ cất cánh gáy cồ ke. (Về đối vừa lập âm "c", vừa mô tả hình ảnh con gà trống to xác).

Nguyễn Khuyến nhìn thấy con lợn xổng chuồng đang chạy quanh sân liền đáp ngay không cần suy nghĩ: "Lợn xối liếm lông kêu ừ

i." (Về đối lập âm "l", đối chuẩn cả về từ loại lẫn ngữ nghĩa).

Vị thầy đồ kinh ngạc trước sự phản xạ thần tốc và tư duy ngôn ngữ sắc bén của cậu bé nghèo, liền phán: Cậu bé này sau này không đồ Trạng nguyên thì cũng thành bậc đại tài! Đúng như dự đoán của ông đồ, Nguyễn Khuyến sau này đồ đầu cả 3 kỳ thi: Thi Hương, thi Hội và thi Đình. Vì vậy, dân gian trân trọng gọi ông là Tam Nguyên Yên Đổ.

HẢI YẾN (Sưu tầm)

“TỔ QUỐC TRONG TIM”

■ AN G

Cựu chiến binh Nguyễn Thế Nghĩa kể về những năm tháng lao tù ở Phú Quốc gây xúc động tại chương trình.

Ảnh: P.V

Bản hùng ca đất nước

ĐÚNG 20 giờ, ngày 23/8, khi những thanh âm đầu tiên vang lên cũng là lúc một cơn mưa lớn bất ngờ trút xuống bầu trời Khu đô thị Vạn Phúc. Nhưng thiên nhiên khắc nghiệt dường như chỉ làm nền để thử thách và tôn vinh ý chí con người. Hình ảnh hàng chục nghìn khán giả kiên nhẫn bám trụ, không một ai rời đi, dồn ánh mắt về sân khấu rực sắc cờ đỏ sao vàng, cùng hát Quốc ca trở thành biểu tượng cho tinh thần đại đoàn kết. Trong khoảnh khắc thiêng liêng ấy, Lễ thượng cờ diễn ra uy nghiêm với sự góp mặt của các chiến sĩ thuộc Đội tiêu binh. Khi giai điệu “Tiến quân ca” cất lên, không gian vỡ òa, tiếng hát của lực lượng vũ trang hòa quyện cùng thanh âm của hàng vạn quân chúng từ khán đài, vượt lên trên mọi tiếng mưa rơi, lan tỏa sự rung cảm trực diện, mãnh liệt vào trái tim mỗi người con đất Việt. Đặc biệt hơn, sự tinh tế của Ban Tổ chức còn thể hiện ở chi tiết mặt sau tấm vé in bản chép tay ca khúc “Tiến quân ca” của nhạc sĩ Văn Cao, biến mỗi tấm vé trở thành một kỷ vật vô giá của lòng yêu nước.

Tổ quốc chẳng ở đâu xa, mà ở ngay trong trái tim mỗi người. Chân lý bình dị mà thiêng liêng ấy được thể hiện rõ, bùng nổ cảm xúc giữa thành phố mang tên Bác trong đêm Concert nghệ thuật chính luận quốc gia “Tổ quốc trong tim”. Đây là điểm nhấn văn hóa chào mừng kỷ niệm 81 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2/9, thời là cuộc hội ngộ giữa quá khứ và hiện tại, nơi lòng yêu nước trong kỷ nguyên mới được cuộn chảy mãnh liệt, thế hệ trẻ, trở thành động lực lớn dựng xây đất nước.

Hơn 70.000 khán giả, phần lớn là giới trẻ có mặt tại Khu đô thị Vạn Phúc và phố đi bộ Nguyễn Huệ xem chương trình nghệ thuật.

Ảnh: CTV

Đọc theo chiều dài kịch bản, khán giả được dẫn dắt qua những chặng đường lịch sử đẫm bom nhưng rực rỡ chiến công. Từ khoảnh khắc thiêng liêng khi video hình ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn Độc Lập vang vọng, cho đến những liên khúc bất hủ như “Nam bộ kháng chiến”, “Hò kéo pháo”, “Tiểu đoàn 307”, hay “Bài ca Trường Sơn”... Tất cả tái hiện một “Non sông một dải” kiên cường, nơi mọi giá trị hòa bình hôm nay đều được đánh đổi bằng sự hy sinh vô giá của các thế hệ đi trước. Tính chính luận của chương trình càng thêm sâu sắc qua lời tự sự của Cựu chiến binh Nguyễn Thế Nghĩa về những năm tháng lao tù ở Phú Quốc khi ông và đồng đội vẽ lá cờ Tổ quốc bằng chính dòng máu của mình.

Bản hùng ca ấy còn được chấp cánh bởi sự đầu tư công phu chưa từng có về mặt thị giác và công nghệ. Sân khấu chữ V khổng lồ

cao 30 mét, dài 124 mét, vươn lên mạnh mẽ như khát vọng vươn mình của đất nước trong kỷ nguyên mới. Khối lượng thiết bị lên tới 1.500 tấn làm bề phóng hoàn hảo cho màn diễu binh oai hùng của Khối Sĩ quan đại diện 5 cánh quân, Khối Nữ Du kích miền Nam, hay lực lượng Cảnh sát Gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc. Tổng Biên tập Báo Nhân dân Lê Quốc Minh nhấn mạnh: “Tổ quốc đang bước vào một giai đoạn phát triển mới với quyết tâm chưa từng có. Để hướng tới các cột mốc lịch sử 2030 và 2045, hành trang vững chắc nhất để dân tộc vượt qua mọi thử thách chính là niềm tin sắt son đặt vào “Tổ quốc trong tim mỗi người”.

Tinh yêu Tổ quốc trong tim người trẻ

Hai chương đầu của chương trình là sự tri ân thành kính gửi tới các thế hệ cha anh, còn chương ba “Tổ quốc trong tim” là lời

hồi đáp mạnh mẽ, đầy tự hào của hôm nay. Thông điệp cốt lõi của chương trình được truyền tải trực diện nhất phải qua những lời diễn văn, chính hình ảnh hàng vạn bạn trẻ đã hát Quốc ca và cách những nghệ sĩ Gen Y, Gen Z trình diễn tình yêu đất nước trên sân khấu quốc tế.

Từng có những hoài nghi rằng, thế hệ lớn lên trong hòa bình, được bao bọc, chăm sóc và kỷ nguyên số hóa, có còn ru trước những giá trị thiêng liêng của Chương trình “Tổ quốc trong tim” ra một câu trả lời thực tế, danh thiếp thuyết phục. Trong tổng số 70.000 người có mặt tại Khu đô thị Vạn Phúc và phố đi bộ Nguyễn Huệ, phần đông là người trẻ. Họ đến từ lúc mặt trời lên, xếp hàng dài kiên nhẫn qua cơn mưa, hứng trọn cơn mưa nắng

MỖI TUẦN MỘT CUỐN SÁCH

Thông điệp xuyên thế kỷ

■ MAI LINH

CUỐN hồi ký “Gia đình, bạn bè và đất nước” của nguyên Phó Chủ tịch nước Nguyễn Thị Bình do Nhà xuất bản Chính trị Quốc gia Sự thật biên tập, xuất bản lần thứ 2 nhận được sự quan tâm, đón đọc của đông đảo độc giả trong và ngoài nước.

Bà Nguyễn Thị Bình, sinh năm 1927, là một trong những nữ lãnh đạo xuất sắc và kiên cường của Việt Nam. Bà giữ cương vị Trưởng phái đoàn

Mặt trận Dân tộc Giải phóng miền Nam Việt Nam, rồi Chính phủ Cách mạng lâm thời Cộng hòa Miền Nam Việt Nam tham gia Hội nghị 4 bên về hòa bình cho Việt Nam tại Paris trong giai đoạn 1968 - 1973 và là người phụ nữ duy nhất đặt bút ký vào Hiệp định. Bà cũng từng giữ chức vụ Phó Chủ tịch nước từ năm 1992 đến 2002.

Cuốn hồi ký dài gần 300 trang với 14 chương, được bà bắt tay viết từ năm 2007, hoàn thành vào cuối

năm 2009 và được bổ sung, chỉnh sửa qua các năm 2013, 2014, 2023; tái hiện cuộc đời và những dấu son trong sự nghiệp của nguyên Phó Chủ tịch nước Nguyễn Thị Bình, nhà ngoại giao kiệt xuất, nhân chứng sống đã tham gia, chứng kiến những biến chuyển của lịch sử dân tộc trong thế kỷ XX, từ thời thơ ấu cho đến khi tham gia hoạt động cách mạng, những đam mê quan trọng trong cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc và cả khi bà đã

nghỉ hưu. Sách được viết bằng ngôn từ giản dị, gần gũi, sâu lắng mà đầy tình cảm, đầy ắp tình yêu nước, tình thân yêu hòa bình, ý thức trách nhiệm vì nước, vì Dân, và với một trí tuệ phi thường, tạo nên sức nặng trong từng câu, từng chữ.

Tác phẩm không chỉ tái hiện trọn vẹn 99 năm tuổi đời, 80 năm tuổi Đảng của bà, mà còn là thông điệp truyền cảm hứng mạnh mẽ cho thế hệ trẻ về tấm lòng dấn thân vì Tổ quốc.

“Tâm khiên thép” của Đội tuyển VIỆT NAM

■ Ghi chép: LÊ DUY

Bóng đá Việt Nam trong nhiều thập kỷ qua luôn sản sinh ra những trung vệ xuất chúng, những người hùng thầm lặng đứng trước khung thành để bảo vệ thành quả của toàn đội. Trong thế hệ vàng hiện tại, ít ai để lại dấu ấn sâu đậm về một sự trở lại mạnh mẽ, bền bỉ và đầy cảm xúc như cầu thủ Nguyễn Thành Chung. Sinh năm 1997, mang trong mình niềm đam mê bóng đá mãnh liệt ngay từ thuở ấu thơ, anh đã từng bước trưởng thành, rèn luyện ý chí và được mài giũa tài năng tại lò luyện bóng đá nhi đồng Tuyền Quang. Từ những bước chạy ngầy ngầy trên các mặt sân ở quê nhà, cậu bé xứ Tuyền ngày nào giờ đã vươn mình trở thành một trung vệ sáng giá và được đánh giá cao mỗi khi Đội tuyển Quốc gia tập trung.

Trung vệ Thành Chung ăn mừng chức vô địch ASEAN cup 2026 cùng gia đình.

Vượt qua chấn thương

NHÌN lại chặng đường đã qua, không thể không nhắc đến khoảng thời gian đầy giông bão nhất trong sự nghiệp của chàng trung vệ tài hoa này. Sau khi cống hiến hết mình ở trận chung kết AFF Cup 2022, những chấn thương dai dẳng đã bắt đầu “gõ cửa”, đe dọa đến con đường thi đấu chuyên nghiệp của anh. Suốt một thời gian dài, chấn thương đã ảnh hưởng nghiêm trọng đến khả năng ra sân của Thành Chung, khiến sự nghiệp của anh tại Đội tuyển Quốc gia bắt đầu gặp nhiều trắc trở. Đối với một cầu thủ đang ở độ tuổi sung mãn, việc phải rời xa thảm cỏ xanh là một đòn giáng vô cùng nặng nề. Tuy nhiên, bằng khát khao cống hiến mãnh liệt, anh đã âm thầm kiên nhẫn vượt qua những bài tập hồi phục để chờ đợi cơ hội tái xuất.

Phải đến tháng 9 năm 2024, Thành Chung mới chính thức trở lại Đội tuyển Quốc gia trong trận đấu giao hữu quốc tế gặp đội tuyển Nga. Trong cuộc đối đầu với những cầu thủ to cao, Thành Chung đã chơi cực kỳ hay và vinh dự được giới chuyên môn chấm điểm cao nhất bên phía đội tuyển Việt Nam. Thừa thắng xông lên, anh tiếp tục chơi trọn vẹn 90 phút không nghỉ trong các trận đấu tập huấn này lửa gặp đại kinh địch Thái Lan và đội tuyển Ấn Độ. Chỉ thông qua chuỗi những trận

đấu này, Thành Chung đã khẳng định lại vai trò trụ cột vững chắc ở hàng phòng ngự tuyển Việt Nam.

Đỉnh cao của chuỗi ngày ngoạn mục chính là chiến dịch AFF Cup 2024, giải đấu anh thi đấu trung tâm hàng phòng ngự với sự chắc chắn và chừng chặc. Cảm xúc được đẩy lên đỉnh điểm trong trận chung kết lượt về với đại kinh địch Thái Lan vào tối ngày 5-1-2025. Đối diện sức ép nghiệt ngã, Thành Chung đã kiểm soát hoàn toàn mũi nhọn cực kỳ nguy hiểm mang tên Patrik Gustavsson của đội chủ nhà. Anh thực hiện thành công tới 9 tình huống phá bóng giải nguy, thiết lập kỷ lục là con số nhiều nhất toàn tuyển Việt Nam. Không dừng lại ở đó, anh còn có hai pha lần xả quên mình để ngăn chặn đối thủ dứt điểm ở cự ly gần uy hiếp khung thành thủ môn Đình Triệu. Nhờ sự hy sinh đó, anh đã giúp “Những chiến binh sao vàng” xuất sắc kiêu hãnh bước lên ngôi vô địch.

Định hình hàng thủ tại ASEAN Cup 2026

Bước sang chiến dịch bảo vệ ngôi vương ASEAN Cup 2026 dưới thời Huấn luyện viên (HLV) Kim Sang Sik, hàng thủ đội tuyển đối mặt biến động lớn khi Bùi Tiến Dũng vắng mặt và Đỗ Duy Mạnh rút lui vào phút

chót. Trong bối cảnh đó, trung vệ của Câu lạc bộ Hà Nội nổi lên như một lựa chọn không thể thay thế, duy trì sự hiện diện ổn định trong đội hình chính ở vòng bảng và trở thành trục xoay để HLV Kim Sang Sik xây dựng hệ thống phòng ngự mới. Đối đầu với các đối thủ sở hữu tốc độ và sức mạnh, anh đang là người có số lần phá bóng giải nguy nhiều nhất của tuyển Việt Nam cho tới lúc này của giải đấu.

Làm khách trên chào lữ của Indonesia là phép thử lớn nhất, nơi Thành Chung trình diễn một phong độ tiệp cận hoàn hảo. Trung vệ tài hoa đã khóa chặt hoàn toàn chân sút cao 1m96 Mitchell Baker khiến cầu thủ này gần như vô hại. Số liệu chỉ ra anh có 9 lần phá bóng giải nguy, 3 lần cướp bóng và đạt tỷ lệ tranh chấp thành công 100%. Anh cho thấy một phiên bản trưởng thành, thi đấu điềm tĩnh, tinh táo và biết cách kiểm soát không gian, vượt qua những sai lầm cá nhân trước đây.

Bên cạnh đó, Thành Chung còn là một xích quan trọng trong khâu triển khai bóng. Anh đạt tỷ lệ chuyền bóng chính xác lên tới 96% và trung bình mỗi trận thực hiện gần 66 đường chuyền, khẳng định mức độ tham gia rất lớn vào quá trình luân chuyển bóng dưới triết lý của HLV Kim Sang Sik.

Khi chất thủ lĩnh của Thành Chung được bộc lộ rõ nét khi anh là người đầu tiên thông thần nhìn nhận vấn đề để toàn đội rút kinh nghiệm sau những thời điểm mất tập trung dẫn đến bàn thua trước Campuchia. Anh thừa nhận không ai muốn nhận bàn thua nhưng đó là một phần quá trình, quan trọng là cá nhân cùng tạo thành tập thể để đạt được mục tiêu cao nhất. HLV Kim Sang Sik cũng thường xuyên trao đổi với các cầu thủ xuyên suốt hành trình trước và sau mỗi trận. Đáng chú ý, trước áp lực dư luận hướng về Nguyễn Quang Hải, Thành Chung lập tức lên tiếng bảo vệ Đội trưởng, khẳng định Quang Hải luôn được Ban huấn luyện ghi nhận và tin rằng những cầu thủ lớn sẽ luôn biết cách vượt qua áp lực, không bị những lời tiêu cực ảnh hưởng.

Trận chung kết lượt về ASEAN Cup 2026 giữa Việt Nam với Thái Lan diễn ra lúc 20h ngày 26-8 trên sân vận động Mỹ Đình (Hà Nội). 2-2 cũng là tỷ số cuối cùng của trận chung kết lượt về. Với chiến thắng 2-0 ở lượt đi, đội tuyển Việt Nam giành thắng lợi chung cuộc 4-2 trước Thái Lan, qua đó bảo vệ thành công chức vô địch ASEAN Cup 2026. Dù vậy, “Những chiến binh sao vàng” vẫn cần duy trì sự tập trung cao độ qua những giải đấu tiếp theo, Thành Chung bày tỏ■

tối. Suốt ba giờ đồng hồ, họ đứng đó, hát vang nhạc cách mạng, say sưa ngắm nhìn Quân kỳ tung bay và rơi nước mắt trước câu chuyện của người lính già, của bà Mẹ Việt Nam Anh hùng mòn mỏi chờ con. Lòng yêu nước của thanh niên Việt Nam chưa bao giờ phai nhạt, mà như những mạch ngầm mãnh liệt, có thể dâng thành cơn sóng lớn cuộn trào.

Việc Ban Tổ chức mạnh dạn đưa những “ngôi sao showbiz”, những thần tượng của giới trẻ như Soobin, Noo Phước Thịnh, Hòa Minzy, Hương Tràm, hay các giọng ca trẻ đầy nội lực như Lâm Bảo Ngọc, Phạm Anh Duy, Muối... vào một chương trình nghệ thuật mang tính chính luận là một tư duy đổi mới cực kỳ thành công. Khi những nghệ sĩ vốn quen thuộc với dòng nhạc thị trường khoác lên mình sứ mệnh hát ca ngợi quê hương, đất nước, họ lập tức tạo ra một lực hấp dẫn vô hình, kéo hàng vạn thanh niên lại gần hơn với lịch sử.

Những ca khúc đi cùng năm tháng không hề bị cũ đi, trái lại, được khoác một tấm áo mới lung lay qua tư duy hòa âm phối khí đương đại. Giới trẻ thực sự vỡ òa phần khích trước sự hòa quyện đỉnh cao giữa Hương Tràm và Đông Hùng trong “Hành quân xa”, hay khoanh khắc cuộn trào khi thể khi Phạm Anh Duy song ca cùng Lâm Bảo Ngọc bài “Hát mãi khúc quân hành”. Đặc biệt, tâm điểm bùng nổ của sự giao thoa thế hệ đã hội tụ trọn vẹn trong màn trình diễn kéo dài của nam ca sĩ Soobin. Tất cả đã khắc họa chân dung một thế hệ người trẻ Việt Nam hiện đại, bản lĩnh, tràn đầy khát vọng vươn tầm quốc tế nhưng vẫn bám chặt vào cội nguồn văn hóa truyền thống.

Từ Thủ đô Khu Giải phóng Tuyền Quang, tinh thần yêu nước lan tỏa mạnh mẽ khi giới trẻ đồng loạt theo dõi chương trình qua nền tảng số. Em Triệu Thị Thanh Tú, xã Tân Trào chia sẻ: “Xúc động và tự hào là cảm xúc xuyên suốt khi em xem chương trình ‘Tổ quốc trong tim’. Sinh ra và lớn lên trên mảnh đất cội nguồn cách mạng, em càng đặc biệt xúc động hơn khi Quốc ca vang lên, lá cờ Tổ quốc tung bay kiêu hãnh bởi đó là những báu vật có ý nghĩa thiêng liêng, gắn liền với lịch sử hào hùng của dân tộc ở Thủ đô Khu Giải phóng. Qua đó càng thôi bùng khát khao cống hiến trong thế hệ trẻ chúng em hôm nay”.

Theo thống kê của Ban Tổ chức, sức hút của chương trình thực sự khổng lồ, vượt xa dự tính khi hệ thống bán vé ghi nhận 5.729.323 lượt yêu cầu truy cập. Toàn bộ vé trực tuyến được đăng ký hết chỉ trong 1 phút 27 giây sau thời điểm mở bán. Tính đến hết ngày 24/8, có 83 triệu lượt tiếp cận trên các nền tảng mạng xã hội, 1,2 tỷ lượt xem, 3,8 triệu lượt tương tác, hơn 2,1 triệu lượt livestream. Dư âm hào hùng của chương trình sẽ còn vang vọng mãi khi hàng triệu người cùng đặt tay lên ngực trái, hô vang đầy kiêu hãnh “Tôi tự hào là người Việt Nam”■

Cuốn hồi ký “Gia đình, bạn bè và đất nước” của nguyên Phó Chủ tịch nước Nguyễn Thị Bình.

SÁNG khai giảng năm ấy, trời trong đến lạ. Sau một đêm mưa, con đường đất dẫn vào trường còn loang loáng nước. Hai bên đường, những bụi cỏ may cúi rạp, trên đầu ngọn cỏ vẫn còn đọng những giọt nước nhỏ, gặp nắng thì lấp lánh như hạt thủy tinh.

Từ đầu xóm, tiếng xe máy, tiếng gọi nhau í ới của đám học trò vang lên, làm buổi sáng vốn yên tĩnh bỗng rộn ràng. Minh dắt chiếc xe đạp cũ ra khỏi sân. Chiếc xe đã theo cậu suốt ba năm cấp hai, nay được ba lau lại tới tột hóm trước. Cái yên hơi sần, tay lái đã bạc màu, nhưng chuông xe vẫn kêu lanh canh. Ba Minh đứng bên hiên, nhìn con trai mặc bộ đồng phục mới.

- Năm nay lên lớp cuối rồi đấy. Cố mà học cho đàng hoàng, đừng để đến lúc chia tay lại bảo thời gian trôi nhanh.

Minh cười:
- Con biết rồi mà. Nhưng ba cứ nói như thế con sắp đi đâu xa lắm.

Ba cậu không nói nữa, ông quay mặt ra phía con đường. Mấy đứa trẻ trong xóm đang chạy về phía trường, áo trắng thấp thoáng giữa màu xanh của cây lá. Minh đạp xe đi và cậu không biết rằng câu nói của ba sẽ ở lại trong lòng mình rất lâu.

Ngồi trường nằm cuối con dốc, nép dưới những hàng phượng già. Năm nay trường được sơn lại. Bức tường phía cổng không còn những mảng vôi bong tróc như trước. Dây phòng học mới xây sáng lên trong nắng. Trên sân, những lá cờ đỏ treo dọc theo hàng cây, thỉnh thoảng gặp gió lại phấp phất bay. Minh đứng xe rồi đứng một lúc ở cổng. Cậu đã đi qua nơi này rất nhiều lần. Vậy mà sáng nay, tự nhiên thấy ngôi trường khác hẳn. Có lẽ vì hôm nay là ngày khai giảng cuối cùng của tuổi học trò. Minh chưa kịp nghĩ thêm thì tiếng trống vang lên, một hồi trống dài, trong và chắc, vọng qua sân trường. Tất cả học sinh vội vã xếp hàng.

Dưới vòm cây phượng, Minh nhìn thấy cô giáo chủ nhiệm đang đứng chờ lớp mình. Cô Lan vẫn chiếc áo dài màu nhạt như mọi năm, mái tóc đã có thêm vài sợi bạc mà trước đây Minh chưa từng để ý. Cô nhìn cả lớp, mỉm cười.

- Năm nay mới rồi. Các em đừng chỉ mong mình lớn lên thật nhanh. Có những ngày hôm nay, sau này các em sẽ muốn quay lại mà không được đâu.

Không ai cười, Minh cũng im lặng. Tiếng trống khai trường lại vang lên giữa bầu sáng đầy nắng. Và một năm học mới bắt đầu.

Sau lễ khai giảng, lớp học trở nên yên ả hơn. Hai mươi mấy chiếc bàn được kê ngay ngắn. Trên bảng, cô Lan viết dòng chữ: "Chào năm học mới". Minh ngồi bàn cuối, cạnh cửa sổ. Từ đây có thể nhìn thấy cây phượng già ngoài sân. Mấy chùm hoa cuối mùa còn sót lại, đỏ lựng lờ giữa màu lá xanh.

Dưới vòm trời mới

■ Truyện ngắn: NGUYỄN THÀNH

Minh họa: BÍCH NGỌC

Bên cạnh Minh là Hùng. Hùng vừa ngồi xuống đã thở dài:

- Năm cuối rồi mà nhìn bài vở cứ như một đống đá trước mặt. Không biết mình có leo nổi không.

Minh cười và nói với Hùng:
- Leo từng bước. Cậu cứ lo trước làm gì.

Hùng không đáp. Cậu lấy trong cặp ra một quyển vở mới tinh. Trên trang đầu có nét chữ của mẹ: "Cố lên con". Hùng nhìn dòng chữ ấy một lúc rồi khếch vở lại. Nhà Hùng ở tận cuối làng. Mẹ cậu bán rau ngoài chợ, ba làm thợ hồ. Năm nay gia đình định cho Hùng nghỉ học sau khi hết lớp chín để đi làm cùng người quen. Hùng không nói nhiều về chuyện đó, nhưng Minh biết. Giờ ra chơi, Minh kéo Hùng ra hành lang.

- Cậu thật sự định nghỉ học à? Hùng dựa lưng vào lan can, nhìn xuống sân.

- Tổ cũng chưa biết. Mẹ bảo học tiếp thì tốt nhưng nhà chẳng có điều kiện. Có những lúc tớ nghĩ đi làm sớm cũng chẳng sao.

Minh im lặng. Cậu không biết phải nói gì. Những điều người ta thường nói trong lúc ấy như "cứ cố gắng", "rồi mọi chuyện sẽ ổn" bỗng nhiên nghe nhẹ quá. Chiều hôm đó, cô Lan gọi Minh ở lại. Cô đưa cho cậu một chồng sách cũ.

- Em mang số này về cho Hùng nhé. Sách của các anh chị khóa trước để lại. Không mỗi nhưng còn dùng được. Minh ôm chồng sách.

- Cô định giúp bạn ấy à? Cô Lan nhìn ra sân.

- Có chỉ muốn cho em ấy thêm một lựa chọn. Còn đi con đường nào thì phải do em ấy quyết định.

Minh mang sách về nhà

Hùng vào buổi chiều. Căn nhà nhỏ nằm sau vườn chuối. Mẹ Hùng đang ngồi nhặt rau. Bà nhìn chồng sách rồi nhìn con trai.

- Có giáo cho con à Hùng? Hùng gật đầu. Minh đứng bên cạnh, nói chậm rãi:

- Có bảo năm cuối rồi, nếu Hùng muốn học tiếp thì cứ học. Sách vở có sẽ tìm cách lo. Mẹ Hùng cúi xuống, hai bàn tay vẫn nhặt từng cọng rau. Một lúc sau, bà nói:

- Mẹ không sợ con học. Mẹ chỉ sợ nhà mình khó khăn quá, không đủ sức lo cho con học.

Hùng nhìn mẹ.
- Nếu con muốn học thì sao mẹ?

Bà ngẩng lên.
- Thì bà mẹ cũng sẽ cố gắng làm lung để con tiếp tục đi học chứ biết sao nữa.

Ngoài vườn, một cơn gió thổi qua những tán lá chuối. Không ai nói thêm câu nào nhưng từ buổi chiều ấy, Hùng bắt đầu nghĩ khác về năm học cuối cùng.

Năm học đi qua bằng những ngày rất đời bình thường. Có buổi sáng rét, cả lớp ngồi co ro bên cửa sổ. Có hôm trời mưa lớn, sân trường ngập nước, học sinh phải xắn quần lội qua. Có những buổi chiều nắng gắt, tiếng ve cuối mùa cứ ran lên trên những tán phượng. Hùng vẫn đi học. Cậu đi chiếc xe đạp cũ, mỗi ngày vượt qua con dốc dài rồi đến lớp. Có hôm xe hỏng, Hùng dắt bộ gần hai cây số. Có hôm mệt quá, cậu ngủ gục trên bàn. Minh chẳng nói gì, chỉ lặng lẽ đẩy hộp xe cho cậu. Có Lan cũng không bao giờ nhắc đến chuyện Hùng có thể nghỉ học. Cô chỉ giao bài, hỏi han, rồi thỉnh thoảng để lên

bàn Hùng một quyển sách. Mọi chuyện cứ thế trôi.

Cho đến một buổi chiều cuối tháng Tư. Cô Lan thông báo cả lớp sẽ làm một cuốn lưu bút chung. Mỗi người viết một trang về những năm tháng dưới mái trường. Minh cảm bắt rất lâu và cậu không biết phải viết gì. Cuối cùng, Minh viết: "Sau này, có thể chúng ta sẽ quên một bài toán, một con điểm, một buổi kiểm tra. Nhưng có lẽ sẽ nhớ chiếc bàn mình từng ngồi, người bạn từng chia cho mình nửa chiếc bánh, và tiếng trống vang lên trong sân trường vào một sáng tháng Chín". Hùng đọc xong, cười:

- Cậu viết như ông già ấy. Minh cũng cười:

- Sau này cậu sẽ hiểu.

Đến cuối năm, Hùng nhận được giấy báo đã đủ điều kiện vào trường Nghề theo nguyện vọng. Cậu không thì tiếp cấp ba như nhiều bạn, nhưng cũng không nghỉ học. Ngày biết tin, Hùng chạy thẳng đến lớp.

- Tổ đồ rồi!

Minh đứng bật dậy.
- Thật à Hùng?

Hùng gật đầu, cười đến đỏ cả mặt. Cô Lan đang xếp sách ở bàn giáo viên. Nghe tiếng Hùng, cô quay lại.

- Vậy là em đã tự chọn được con đường của mình.

Hùng nhìn cô.
- Em cảm ơn cô. Nếu hôm khai giảng có không đưa sách cho em thì...

Cô lắc đầu.
- Không. Có chỉ mở một cánh cửa và người bước qua là em mà.

Ngoài sân, tiếng trống báo giờ học vang lên. Lần này, không ai vội chạy vào lớp.

Cả ba đứng bên cửa sổ nhìn khoảng sân ngập nắng. Minh chợt nhận ra một điều: trường

thành có khi không phải là đi thật xa, mà là biết mình muốn đi về đâu.

Ngày bế giảng đến nhanh hơn mọi người tưởng. Sân trường vẫn hàng phượng ấy, vẫn những dãy nhà ấy, chỉ có học sinh là đứng khác đi. Những gương mặt từng ngơ ngác trong ngày khai giảng giờ đã quen với việc nói lời chia tay. Cô Lan đứng trước lớp và không ai nghịch ngợm như mọi ngày. Cô nhìn từng học trò rồi nói:

- Không mong các em sau này đều thành người giỏi nhất. Cô chỉ mong các em biết sống tử tế, biết tự đứng lên khi gặp khó khăn, và nếu một ngày nào đó có người cần một bàn tay giúp đỡ, các em đừng ngại đưa tay ra.

Hùng cúi đầu. Minh nhìn ra ngoài cửa sổ. Cây phượng đã bắt đầu đỏ ửng. Sau buổi bế giảng, cả lớp kéo nhau ra cổng. Người chụp ảnh, người viết lưu bút, người ôm nhau khóc. Hùng đưa cho Minh một chiếc móc khóa nhỏ bằng gỗ.

- Tổ tự làm đấy. Minh cảm lấy.
- Để làm gì vậy cậu?
- Để cậu nhớ là có một thằng bạn từng ngồi bàn cuối với cậu.

Minh cười, nhưng mắt đã cay. Hùng dắt xe ra cổng. Trước khi đi, cậu quay lại nhìn ngôi trường.

- Minh này, cậu có nhớ ngày khai giảng không?

- Nhớ chứ và nhớ nhiều lắm.
- Hôm ấy tớ đã nghĩ chắc mình sẽ chẳng học hết năm.

Minh nhìn bạn.
- Còn bây giờ thì sao?

Hùng im lặng một lúc rồi nói:
- Bây giờ tớ nghĩ, chỉ cần có một con đường để đi thì người ta sẽ tìm cách đi tiếp.

Hai đứa bắt tay nhau, Hùng đạp xe xuống cầu và Minh đứng lại dưới cổng trường. Một cơn gió thổi qua. Những chiếc lá phượng rụng lên, vài cánh hoa rơi xuống vai áo trắng. Cậu nhớ lời ba nói vào buổi sáng khai giảng năm nào: "Đừng để đến lúc chia tay lại bảo thời gian trôi nhanh". Bây giờ Minh mới hiểu. Thời gian không thật sự trôi nhanh. Chỉ là con người thường mãi miết đi qua những ngày của mình mà quên nhìn lại.

Cổng trường dần vắng. Trên sân, những lá cờ vẫn bay trong gió. Mùa hè mở ra trước mắt, rộng và xanh. Phía bên kia con đường, mỗi người sẽ bước vào một khoảng trời riêng. Có người đi học tiếp, có người học nghề, có người rời quê, cũng có người ở lại. Nhưng dưới vòm trời mới ấy, họ mang theo một phần của mái trường. Một tiếng trống, một hàng phượng và một trang lưu bút.

Và một buổi sáng khai giảng trong veo, khi tất cả còn đứng trước cuộc đời như đứng trước một cánh cửa rộng. Minh đạp xe về. Chiếc móc khóa gỗ treo bên ghi-đông khẽ va vào nhau, phát ra tiếng lách cộc. Cậu mỉm cười. Con đường phía trước vẫn còn dài. Và lần đầu tiên, cậu không thấy sợ điều đó ■

DƯƠNG THẮNG

Ngon đèn hiếu hạnh

Hương sen đã trổ nghìn mùa
Chiều thu ươm nắng vào mưa giữa trời
Ươm đầy nỗi nhớ mùa trôi
Con nâng một đóa thay lời nghìn nhân

Ấm lòng tay tỏa tình thân
Ngon đèn đã mở trong ngân ngân sen
Hương trầm trái thị kể bên
Gió đưa cánh vông về miền xanh xa

Con về áp ngực áo cha
Nghe mùa chờ nắng đợi qua cánh đồng
Tựa vào vai mẹ tìm sông
Chảy theo những giấc trưa nồng ca dao

Bắc mơn muội bám gầy hao
Đèn soi thêm lá rơi vào đêm thâu
Đưa mang nỗi nhớ dầm ngâu
Để hương mùa cũ ngày sau còn tìm

Bông hồng hé nở đất tin
Bóng đầy bóng tỏa nguyện xin tuổi người
Mong cầu sức khỏe mẹ ơi
Cha yên bình giấc mơ nơi cuối chiều

Lòng thành dâng đóa thương yêu
Hương sen cạn nỗi bao điều suy tư
Ngon đèn hiếu hạnh ru mưa
Mát lạnh theo những sớm trưa quê nhà

Vu lan có mẹ còn cha
Bông hồng cài áo niềm hoa dâng người.

ĐỖ THÀNH ĐỒNG

Xin

Tôi xin đặt một nụ hôn
vào trong sâu thẳm nỗi buồn của em
bấy lâu gấm lụa buồn rơm
niềm vui mưa gió ướt mềm giọt phôi

tôi xin đặt một nụ cười
vào trong sâu lắng cõi người riêng em
bấy lâu thiên hạ vẫn xem
vàng trắng viên mãn để thêm khát mơ

tôi xin đặt một bài thơ
cho dòng nước mắt dâng chờ ngoài kia
và lau khô những đầm đìa
buồn vui sôi đá sẽ chia nỗi niềm

xin trời cho được an nhiên
để em tôi mãi dịu hiền phần son.

Minh họa:
XUÂN ĐỨC

NGUYỄN NGỌC HẠNH

Mùa thu trong veo

Bầu trời mùa thu trong veo
nở trên ngực em
hoa đầy phố
mà lặng im
anh đến từng phút giây trôi qua
nhìn bóng mình
tan dần trong màu sương sớm
Con đường trôi về phía em nghiêng
gió bay ngang vương mùi hương tóc

LÊ VĂN TRƯỜNG

Quả trăng

Quả trăng treo ở trên trời
Nhìn trăng lơ lửng con đòi lấy chơi
Xoa đầu con trẻ cha cười
Trăng kia cao tận phía trời con ơi!

Ngây thơ con vẫn cứ đòi
Bao giờ trăng chín để rồi trăng rơi?
Trăng rơi con sẽ nhặt chơi
Chắc là hôm ấy thật vui nhà mình!

Nhưng trăng cứ mãi vô tình
Không già không chín bỗng bồng cùng mây
Trăng còn đi khắp đó đây
Trăng mang ánh sáng trải đầy nhân gian...

Bây giờ con đứng nhìn trăng
Nhìn mây lơ đãng âm thầm lặng trôi
Quả trăng chưa chín chưa rơi
Tuổi thơ con đã xa rồi... từ lâu!

Minh họa: NGỌC AN

MAI NAM THẮNG

Sáng Thu nay...

Sáng Thu nay...
Sao không phải Hồng Nhung rạo rức?
Sao không là Hồng Bạch tình khôi?
Sao không giữa chói chang ngày Hạ?
Bông Hồng Vàng
Bông Hồng Vàng ơi!...

Sáng Thu nay rười rượi đất trời
Mùa giăng mắc nỗi niềm vô cơ
Bất chợt hiện dịu dàng bên lối cỏ
Bông Hồng Vàng lạc bước sang Thu...

Vàng rừng rực ký ức phía sương mù
Vàng như nắng bỏ quên thời mê mải
Thời yêu em hồn nhiên nồng nổi
Bốn phương trời chật chội tiếng ve ran!

Giờ như sông tự lự dềnh dàng
Sau cuốn xiết thác ghềnh, bão lũ...
Ta mộng mị heo may về lối cũ
Gặp bông hồng ký thác tuổi hai mươi...

Sáng Thu nay có thật trong đời?

Tình yêu đến bên anh rồi
mà chưa chạm được
chỉ có nắng
tươi lên hoa
như ánh mắt em nhìn
Tiếng chim vừa bay qua
một âm thanh đã mất
những cánh hoa còn ướt sương đêm
Mọi thứ vừa sinh ra
như vừa mới bắt đầu
và tình yêu
tình thức.

ĐẾN VỚI BÀI THƠ HAY

Mùa thu mới

Ngày mỗi ngày, từng chiếc lá tre xanh
Đã mọc lên quanh những làng kháng chiến.
Ngày mỗi ngày, từng miếng đất cỏ giành
Đã lật lên dưới lưỡi cày mới luyện.

(...)
Yêu biết mấy, những dòng sông bát ngát
Giữa đôi bờ rào rạt lúa ngô non
Yêu biết mấy, những con đường ca hát
Qua công trường mới dựng mái nhà son!

Yêu biết mấy, những bước đi dấn dưng
Của đời ta chấp chững buổi đầu tiên
Tập làm chủ, tập làm người xây dựng
Đám vườn mình cai quản lại thiên nhiên!

Yêu biết mấy, những con người đi tới
Hai cánh tay như hai cánh bay lên
Ngực dầm đón những phong ba dữ dội
Chân đạp bùn không sợ các loài sên!

Thơ ta ơi! Hãy cất cao tiếng hát
Ca ngợi trăm lần Tổ quốc chúng ta!
Mùa thu đó, đã bắt đầu trái ngọt
Và bắt đầu nở rộ những vườn hoa...

TỔ HỮU

CÓ những bài thơ ra đời không chỉ để đọc, mà để đo nhịp thở của cả một thời đại. *Mùa thu mới* sáng tác năm 1958 của Tố Hữu là một tác phẩm như thế. Giữa những ngày miền Bắc vừa bước ra khỏi khói lửa chiến tranh, bắt tay vào khôi phục kinh tế và xây dựng chủ nghĩa xã hội, Tố Hữu đã bắt trọn cái khí thế sục sôi ấy bằng một hồn thơ tràn đầy nhạc tính và tinh thần anh hùng ca.

Tứ thơ của *Mùa thu mới* được Tố Hữu dựng trên một trục chuyển động đa chiều: từ quá khứ đau thương sang thực tại hồi sinh, từ không gian làng quê kháng chiến thu hẹp đến những công trường thênh thang, và từ thân phận người nô lệ đến vị thế kẻ làm chủ.

Ngay những dòng thơ đầu, điệp từ “Ngày mỗi ngày” mở ra nhịp điệu lao động bền bỉ, nhân nại: “Ngày mỗi ngày, từng chiếc lá tre xanh/Đã mọc lên quanh những làng kháng chiến/ Ngày mỗi ngày, từng miếng đất cỏ giành/Đã lật lên dưới lưỡi cày mới luyện.”

Sự kết hợp giữa động từ mạnh “mọc lên”, “lật lên” với các hình ảnh giàu tính miêu tả “lá tre xanh”, “lưỡi cày mới luyện” ghi lại sự trỗi dậy mạnh mẽ của sự sống trên nền đất hoang tàn sau chiến tranh. Nhịp thơ 8 chữ đều đặn, chắc khỏe như bước chân người nông dân trên đồng ruộng, tạo nên bức nền vững chãi cho những thăng hoa cảm xúc phía sau.

Sức cuốn hút của bài thơ nằm ở sự hòa quyện tuyệt vời giữa chất trữ tình tha thiết và nhịp dòn của thi ca cách mạng. Điệp khúc “Yêu biết mấy” được lặp lại bốn lần ở đầu các khổ thơ như những đợt sóng cảm xúc dạt dào không thể dồn nén. Nhịp thơ nhanh hơn, chuyển từ cái nhìn miêu tả sang trạng thái ngây ngất của tâm hồn: “Yêu biết mấy, những con người đi tới/Hai cánh tay như hai cánh bay lên/Ngực dầm đón những phong ba dữ dội/ Chân đạp bùn không sợ các loài sên!”.

Hình ảnh “hai cánh tay” vươn rộng mang tầm vóc của những pho tượng điêu khắc tượng trưng cho khát vọng vươn tới tự do. Cấu trúc đối lập giữa “ngực đón phong ba” và “chân đạp bùn” khắc họa trọn vẹn bản lĩnh con người Việt Nam: vừa lãng mạn, can trường trước bão tố thời đại, vừa kiên trì vượt qua những khó khăn.

Sự chuyển đổi cảm giác và ẩn dụ “đã bắt đầu trái ngọt” ở khổ cuối là một sáng tạo nghệ thuật đắt giá. “Đã” - biểu tượng của sự cần cù nhưng qua bàn tay lao động đã đem hoa kết trái. Ý thơ khép lại trong không gian ngập tràn sắc hương của “những vườn hoa”.

Mùa thu mới vì thế không chỉ là bản ca ngợi một thời kỳ lịch sử đã qua. Tiếng hát “ca ngợi trăm lần Tổ quốc chúng ta” vẫn sẽ còn vang vọng, nhắc nhở mỗi thế hệ về giá trị của tự do, của lao động và niềm tin vào sức mạnh vươn lên không ngừng của dân tộc Việt Nam.

BẢO CHI

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

Giống người sớm mai

■ NGỌC MAI

Trong kho tàng văn hóa dân gian Việt Nam, nhiều câu thành ngữ tưởng như đơn giản nhưng hàm chứa cả một cách nhìn về con người và cuộc sống. “Cha mẹ không giống, giống người sớm mai” là một câu như vậy.

Dân gian tin rằng đứa trẻ mới chào đời có thể hưởng vía của người đón tay.

TÔI quen mấy chị bán hàng trên đường đi thể dục buổi sáng. Gặp khách hàng xởi lởi, dễ tính đầu ngày, các chị đều ưng ý hoan hỉ. Khách ra về còn dặn với: “Lần sau lại mở hàng giúp chị cho may mắn nhé. Cha mẹ không giống, giống người sớm mai”.

Ài bán hàng cũng đều mong may mắn, nếu người đầu tiên mua hàng trong ngày là người vui vẻ, dễ tính, làm ăn thuận lợi, được coi là “mát vía”. Một giao dịch đầu ngày với người mua hàng đầu tiên được xem là người sớm mai thuận lợi khiến người bán cảm thấy yên tâm rằng cả ngày sẽ buôn may bán đắt. Mong ước gặp người sớm mai may mắn vì vậy luôn thường trực, bởi người sớm mai may mắn sẽ có khởi đầu tốt đẹp, đầu người quan trọng nhất là cha mẹ mình có may mắn hay không.

Một cách hiểu khác về câu thành ngữ này còn cho thấy người sớm mai chính là người đón tay đứa trẻ lúc mới chào đời. Mỗi khi một đứa trẻ vừa sinh ra, người đầu tiên bế hoặc đón đứa trẻ được gia đình rất coi trọng, thường lựa chọn người khỏe mạnh, vui vẻ, dễ tính, gia đình yên ổn, làm ăn thuận lợi, tức là người được xem là “tốt vía”, “mát vía”. Dân gian tin rằng đứa trẻ có thể “hưởng vía” của người đón tay, nhờ đó dễ nuôi, khỏe mạnh, nhanh

Ài bán hàng cũng đều mong may mắn, nên mong người đầu tiên mua hàng trong ngày là người vui vẻ, dễ tính.

nhen, có tính tình tốt hoặc gặp nhiều may mắn.

Vì thế, câu “Cha mẹ không giống, giống người sớm mai” không đơn thuần theo nghĩa đứa trẻ không giống cha mẹ về hình dáng hay tính cách. Câu nói phản ánh niềm tin rằng đứa trẻ đôi khi có thể “giống vía” người đầu tiên đón mình, như thể dấu ấn của người ấy được gửi vào thời khắc đầu tiên của cuộc đời đứa trẻ. “Cha mẹ” là những người sinh thành, nhưng “người sớm mai” lại là người xuất hiện vào khoảnh

khắc khởi đầu đặc biệt, và theo cách nghĩ của dân gian, chính sự gặp gỡ đầu tiên ấy cũng có thể đem lại ảnh hưởng tốt lành.

Nhìn rộng ra, tư duy ấy còn thể hiện rõ hơn trong tục xông đất, xông nhà đầu năm. Ngày đầu năm mới, người đầu tiên bước vào nhà được gọi là người xông đất. Nhiều gia đình thường nhờ người khỏe mạnh, vui vẻ, gia đình hòa thuận, công việc thuận lợi hoặc có tuổi được xem là hợp với gia chủ để đến xông nhà. Họ gửi gắm vào người khách đầu tiên ấy

mong muốn một năm mới bình an, may mắn và làm ăn hanh thông. Người Việt có rất rõ tâm lý coi trọng sự khởi đầu: nếu việc đầu tiên thuận lợi thì những việc tiếp theo cũng dễ dàng hơn.

Những quan niệm ấy cho thấy tri thức dân gian của người Việt ta đặc biệt coi trọng sự khởi đầu. Một đứa trẻ bắt đầu cuộc đời bằng một người đón tay tốt vía; một ngày buôn bán bắt đầu bằng một người mở hàng may mắn; một năm mới bắt đầu bằng một người xông đất được kỳ vọng

mang lại phúc lành. Các phong tục tưởng như khác nhau nhưng lại gặp nhau ở một điểm: con người luôn mong điều đầu tiên mình gặp phải là một điều tốt đẹp, bởi một khởi đầu tốt đem lại niềm tin vào những gì sẽ đến.

Từ góc nhìn khoa học hiện đại, không có cơ sở để khẳng định rằng người đón tay có thể quyết định tính cách hay số phận của một đứa trẻ, cũng như người mở hàng hay người xông đất không thể thực sự quyết định việc kinh doanh của một cửa hàng hay vận may của cả một gia đình. Những quan niệm ấy là niềm tin dân gian, không phải quy luật khách quan. Nhưng cách người xưa quan sát cuộc sống, tích lũy kinh nghiệm, rồi dùng những hình ảnh gần gũi để lý giải thế giới và gửi gắm ước vọng của mình đều đã trở thành tri thức dân gian, cho thấy dù cuộc sống còn nhiều điều chưa thể giải thích, con người vẫn luôn tìm cách chủ động tạo dựng niềm hy vọng cho mình và cho cộng đồng.

Bởi vậy, vẻ đẹp của tri thức dân gian không nhất thiết nằm ở chỗ mọi quan niệm của người xưa đều đúng theo nghĩa khoa học. Đó chính là vẻ đẹp mộc mạc mà sâu sắc, có thể không phải lúc nào cũng là chân lý khoa học, nhưng chứa đựng trong đó kinh nghiệm sống, tâm lý cộng đồng và khát vọng rất đời nhân văn của bao thế hệ ■

XEM GÌ Ở ĐÂU?

Cảnh trong phim Hộ linh tráng sĩ - Bí ẩn mộ vua Đinh.

TRONG hai ngày cuối tuần 29 và 30/8/2026, khán giả có thể hòa mình vào không khí sôi động của các hoạt động hưởng tới kỷ niệm 81 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2/9, thường thức các bộ phim truyền hình nổi sóng trên TTV hoặc trải nghiệm những bom tấn điện ảnh hấp dẫn tại LOTTE Cinema Tuyên Quang.

Sự kiện phong trào: Phát động Ngày hội đi bộ toàn quốc “Cùng Việt Nam tiến bước”. Sự kiện được phát sóng trực tiếp, tiếp sóng buổi lễ thượng cờ tại Quảng trường Ba Đình trên các nền tảng số (dự kiến từ 05h30 ngày 30/8).

Văn hóa nghệ thuật: Chuỗi chương trình nghệ thuật lưu động, biểu diễn âm nhạc và điện ảnh chào mừng kỷ niệm 81 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2/9 diễn ra tại các địa phương trên cả nước.

PHIM TRUYỆN TRÊN SÓNG TTV

- 10h30: Sử mệnh anh hùng (tập 50, 51).
- 12h00: Chuyện tình nhà vua (tập 17, 18).
- 18h00: Quyền thừa kế danh giá (tập 9, 10).
- 21h15: Hồ sơ lửa - Phần 2 (tập 4, 5).
- 22h20: Gia đình số 1 (tập 126, 127).

LOTTE CINEMA TUYÊN QUANG

- Nghi hề sợ nghĩ hưu.
- Hộ linh tráng sĩ: Bí ẩn mộ vua Đinh.
- Quý tử vượt giàu.
- Chiikawa: Bí mật đảo người cá.
- Người nhện: Khởi đầu mới.
- Tàu buôn người.
- Quý quyết: Ranh giới vô định.

CẢNH TRỰC

Lạng Sơn: Chung sức vượt lũ, ổn định đời sống Nhân dân

Theo báo cáo nhanh của tỉnh Lạng Sơn, đợt mưa lũ vừa qua đã làm một người tử vong, 4.031 nhà ở và công trình phụ bị ảnh hưởng. Trong đó, 362 nhà bị tốc mái, cây đổ hoặc đất đá sạt vào; 3.623 nhà ngập nước, nhiều tài sản hư hỏng.

Kịp thời hỗ trợ nhu yếu phẩm thiết yếu

Lực lượng chức năng hỗ trợ di chuyển người già, trẻ em tại khu vực ngập lụt đến nơi an toàn.

TRONG điều kiện thời tiết diễn biến phức tạp, các lực lượng vũ trang cùng chính quyền các cấp địa phương tỉnh Lạng Sơn đang khẩn trương triển khai nhiều phương án ứng cứu, hỗ trợ di dời người dân khỏi khu vực nguy hiểm, đồng thời vận chuyển lương thực, nước uống và các nhu yếu phẩm thiết yếu đến tận nơi bị ngập sâu, chia cắt.

Tại những khu vực trũng thấp bị ngập úng cục

bộ như xã Mẫu Sơn, Văn Lãng, Na Sầm, Trùng Định, Khánh Khê... cùng các phường Lương Văn Tri, Tam Thanh, Đông Kinh, Kỳ Lừa, việc di lại của người dân gặp rất nhiều khó khăn bởi một số tuyến đường đã bị nước lũ bao phủ, có nơi phương tiện cơ giới không thể tiếp cận, chỉ có thể sử dụng xuống bè.

Trước thực tế đó, từng phần quà, túi gạo, thùng mì, nước uống và các nhu yếu phẩm được lực lượng chức năng vận chuyển đến tận tay người dân đều trở nên đặc biệt ý nghĩa.

Chỉ đạo Ban Chỉ huy Quân sự xã, lực lượng dân quân phối hợp với Công an xã tổ chức tuần tra, kiểm tra các khu vực trọng điểm, có nguy cơ sạt lở cao, các ngầm tràn, cấm biển cảnh báo và hỗ trợ Nhân dân khi cần thiết.

Mở cửa miễn phí đón dân tránh lũ trong đêm

NƯỚC sông Kỳ Cùng dâng cao khiến nhiều hộ dân bị mắc kẹt, một số cơ sở lưu trú đã mở cửa miễn phí hỗ trợ bà con tránh lũ. Anh Nguyễn Quang Bình - nhân viên khách sạn Triệu Ký Vòong tại trung tâm tỉnh Lạng Sơn cho biết: "Cơ sở còn 9 phòng trống nên đã quyết định mở cửa miễn phí đón người dân đến tránh lũ. Trong đêm mưa dâng cao nên nhiều người không có nơi an toàn để ở. Thấy đồng bào mình gặp vất vả nên hỗ trợ được gì mình hỗ trợ. Móng mưa lũ đi qua để tắt

Công an Lạng Sơn hỗ trợ người dân đến nơi an toàn.

cả mọi người ổn định cuộc sống".

Cũng theo anh Bình, nhóm được ưu tiên là những người già, trẻ nhỏ hoặc hộ gia đình sinh sống ở nơi trũng thấp, nguy cơ cao xảy ra ngập úng, sạt lở.

Tương tự, nhà khách A1 có 36 phòng phục vụ người dân, còn nhà khách An Sơn có 80 phòng.

Tránh lũ ở nhà khách A1, bà Nông Thị Hiền (trú tại phố Muối, phường Tam Thanh) cho biết bà cùng người thân được bộ đội hỗ trợ đưa đến nơi an toàn khi nước lũ dâng cao.

"Nghe tin nhà khách A1 cho người dân ở miễn phí tôi mừng lắm. Nhà ngập sâu đến ngang người, trong nhà ngoài người lớn còn có cháu 4 tuổi và cháu 8 tháng tuổi. Các chú bộ đội động viên rồi đến tận nhà đón chúng tôi sang đây. Tôi chỉ kịp mang theo quần áo, mì tôm và ít đồ ăn cần thiết", bà Hiền kể.

ĐỨC HẢI (Tổng hợp)

TẢN VĂN

Chiếc lá thu

■ THIÊN THANH

Mình họa: XUÂN ĐỨC

ĐẤT trời đang nghiêng mình qua một khoảng lặng, giữa hạ muộn và thu vừa chớm. Nắng bớt gắt, chỉ còn hanh hao một sắc vàng mỏng, như tấm áo cũ đã bạc màu trên vai ai đó. Tôi đứng dưới vòm cây đang ngập ngừng thay áo, và bắt gặp một chiếc lá vừa ngã sang màu ủa cuối cùng của nó. Có gì đó trong khoảnh khắc ấy khiến lòng tôi khẽ chùng lại, như thể mình vừa nhìn thấy một đoạn đời, gói gọn trong một chiếc lá.

Tôi nhớ có một mùa mình cũng từng xanh đến vậy. Cái xanh của những năm tháng lao vào đời không hề ngoài lại, để mưa giông tạt thẳng vào ngực mình, để nắng gắt cháy xém vào áo, chỉ vì muốn được sống trọn, được là chính mình giữa bao ồn ào. Ta gọi đó là tuổi trẻ. Ngày ấy tôi tin màu xanh kia sẽ ở lại mãi, tin trái tim mình đủ nóng để giữ nguyên một sắc trời. Nhưng có ai giữ được mùa hạ mãi đâu.

Gió heo may rồi cũng đến, lặng lẽ, không hỏi han, không chờ ai sẵn sàng. Và chiếc lá, như bao chiếc lá khác, buộc phải cởi bỏ màu xanh

của mình để khoác lên một gam màu trầm hơn. Nhưng tôi nghĩ, đó không phải là mất mát. Sắc vàng ấy là tất cả những giọt mưa nó đã hứng, mỗi tia nắng nó đã uống, giờ kết lại thành một màu duy nhất, màu của những gì đã sống trọn vẹn. Con người cũng vậy. Những va vấp, những lần ngã giữa đời không mất đi đâu cả, chúng chỉ lặn vào trong, làm nên một điều gì đó lặng lẽ hơn, sâu hơn, mà ta hay gọi là trưởng thành.

Rồi đến lúc chiếc lá phải lìa cành. Nhưng nó không bị bão tố quật xuống, không gãy vụn giữa chùng. Nó chỉ khẽ buông mình theo một hơi gió thoảng, chao nghiêng đôi ba nhịp trong không trung, như một điệu múa cuối cùng trước khi trở về với đất mẹ. Có lẽ chiếc lá hiểu, việc rơi xuống không phải là chấm dứt mà là một cách trở về: về với gốc rễ đã nuôi mình lớn, để rồi từ đó, âm thầm nuôi tiếp những mầm xanh của một mùa khác.

Đời người, đến một lúc nào đó, chắc cũng cần học lấy cái buông nhẹ nhàng ấy. Không phải học cách từ bỏ, mà học cách chấp nhận, chấp nhận rằng có những mùa phải qua, có những sắc màu phải đổi, và điều đó không hề khiến ta ít giá trị hơn. Một đời người trọn vẹn, có lẽ không nằm ở việc giữ được bao nhiêu, mà ở việc dám sống hết mình với từng mùa mình đi qua.

Chiều nay, một chiếc lá khẽ rơi trên vai áo. Nhẹ đến mức gần như không cảm thấy gì. Tôi nâng nó lên, nhìn những đường gân đã khô lại, giòn tan, nhưng vẫn còn nguyên vẹn hình hài của nó thuở còn xanh. Tôi mỉm cười, chợt hiểu ra: bình yên thật sự của một đời người chưa bao giờ nằm ở việc giữ mãi một màu xanh, mà nằm ở việc dám để mình đổi màu, dám để mình rơi xuống nhẹ nhàng, trọn vẹn, và không một chút hối tiếc ■

NHỊP CẦU NHÂN ÁI

Khánh thành "Nhà nhân ái" cho gia đình anh Đặng Văn Cu và chị Lý Thị Trao

■ MINH THỦY

Chiều 25-8, Báo và phát thanh, Truyền hình Tuyên Quang phối hợp với UBND xã Trung Hà và Kênh YouTube Long Xuân Chiến - Đông Bắc quê tôi tổ chức khánh thành "Nhà nhân ái" trao tặng gia đình anh Đặng Văn Cu và chị Lý Thị Trao, dân tộc Dao, thôn Lang Chua, xã Trung Hà.

Các nhà hảo tâm tặng đồ dùng vào nhà mới cho gia đình anh Đặng Văn Cu và chị Lý Thị Trao.

NGÔI nhà có diện tích hơn 60 m², gồm phòng khách, phòng ngủ, bếp và công trình vệ sinh khép kín; hệ thống điện, nước được hoàn thiện, bảo đảm điều kiện sinh hoạt thiết yếu. Tổng kinh phí xây dựng hơn 100 triệu đồng, do Báo và phát thanh, Truyền hình Tuyên Quang phối hợp chính quyền địa phương vận động Kênh YouTube Long Xuân Chiến - Đông Bắc quê tôi cùng các đơn vị, doanh nghiệp, nhà hảo tâm chung tay hỗ trợ. Người dân trong thôn góp ngày công xây dựng.

Trước đó, ngày 14-1-2026, chuyên mục "Nhịp cầu nhân ái" của Báo và phát thanh, Truyền hình Tuyên Quang đăng bài viết "Hãy chung tay hỗ trợ xây dựng mái ấm cho gia đình có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn", kêu gọi cộng đồng chung tay giúp gia đình có nơi ở ổn định.

Địp này, Báo và phát thanh, truyền hình Tuyên Quang, Kênh YouTube Long Xuân Chiến - Đông Bắc quê tôi cùng các nhà hảo tâm trao tặng gia đình giường, quạt, tủ đựng quần áo, đệm và nhu yếu phẩm, tổng trị giá hơn 7 triệu đồng.

"Nhà nhân ái" không chỉ giúp gia đình anh Cu, chị Trao có nơi ở kiên cố mà còn là sự chung tay, sẻ chia của cộng đồng, tiếp thêm động lực để gia đình ổn định cuộc sống ■

Mùa hồng Tràng Đà

■Phóng sự ảnh: LÊ DUY

Không phô trương hay ồn ào, mùa thu ở Tràng Đà, phường Nông Tiến mang nét bình dị nhưng căng tràn nhựa sống. Dưới những vòm lá đang dần chuyển sắc, hàng vạn trái hồng mọng, hồng giòn chín rực tựa như những chiếc lồng đèn lấp lánh, thấp sáng rực rỡ cả một nếp quê thanh bình. Sắc cam đỏ quyến rũ của những trái hồng chín cây đan xen cùng ánh nắng hanh vàng rải thảm trên mặt đất, tạo nên một bản hòa ca thị giác đầy chất thơ. Với diện tích gần 12 ha, được trồng chủ yếu tại núi Độc, tổ 3, phường Nông Tiến, hàng nghìn cây hồng chín rực đang mang lại thu nhập ổn định cho người dân.

Năm 2020, hồng mọng Tràng Đà được công nhận OCOP 3 sao, đánh dấu bước chuyển từ một loại quả quen thuộc thành sản phẩm nông nghiệp đặc trưng của địa phương (ảnh trái). Quả hồng chín đỏ tạo khung cảnh nên thơ giữa bạt ngàn màu xanh (ảnh phải).

Năm nay, hồng mọng được mùa, giá bán tại vườn 30.000 đồng/kg (ảnh trái). Thương lái khắp nơi đến thu mua hồng (ảnh phải).

MÓN NGON CUỐI TUẦN

Thịt ếch xào măng

■ TIẾN CHIẾN

Nguyên liệu chế biến.

Món ăn thành phẩm.

CỦ mỗi độ mưa rào đổ xuống, đất trời như bình tĩnh sau giấc ngủ dài. Nước từ các khe núi đổ về ăm ắp ruộng đồng, cũng là lúc lũ ếch đồng béo múp rù nhau ra khỏi hang, còn những khóm măng nơi sườn đồi thì cứ thế đội đất vươn mình. Người vùng cao không cần đi đâu xa, chỉ cần ra đồng, lên nương một buổi là đã có đủ nguyên liệu cho một bữa cơm ngon lành. Từ hai thức quả mùa vụ ấy, món thịt ếch xào măng khiến bao thực khách phải xuýt xoa.

Cái khéo của món ăn bắt đầu từ khâu sơ chế. Ếch làm sạch, rồi được xoa gừng giã dập và chút rượu trắng để đánh bay mùi tanh đặc trưng. Thịt ếch sau đó ướp cùng nước cốt nghệ tươi vàng sánh, hòa cùng muối, hạt nêm, hạt tiêu... để 30 phút cho thấm vị tận trong thớ thịt. Trong lúc ấy, măng chua được tước nhỏ, luộc kỹ cho đứt bớt vị chua gắt, giữ lại cái giòn sần sật vốn có.

Đến công đoạn chế biến, người nội trợ có thể chọn một trong hai cách: chiên sơ ếch qua chảo dầu nóng già để lớp ngoài vàng giòn, bên trong vẫn giữ trọn vị ngọt mềm; hoặc chỉ cần xào săn trên lửa lớn là thịt đã dậy mùi thơm tự nhiên. Măng chua được phi cùng tỏi băm cho dậy mùi,

nêm chút dầu hào, nước mắm để ngấm vị đậm đà, sau đó mới trút thịt ếch vào, đảo đều tay để hai nguyên liệu quyện lấy nhau. Điểm xuyết cuối cùng là vài lát ớt đỏ tươi, hành lá xanh mượt và rau mùi tàu thơm nồng - ba thứ gia vị tưởng nhỏ mà lại là linh hồn, thiếu đi thì món ăn coi như mất nửa phần hấp dẫn.

Khi bày ra đĩa, thịt ếch xào măng khoe sắc vàng ươm của nghệ, điểm xuyết sắc xanh của hành, mùi tàu và chút đỏ cay của ớt, nhìn đã thấy cuốn hút. Gắp một miếng, vị dai ngọt của thịt ếch quyện cùng cái giòn chua thanh của măng, thêm chút cay nồng nơi đầu lưỡi và hương thơm thoang thoang của rau gia vị lan tỏa nơi cuống họng... tất cả hòa quyện, tạo nên một món ăn đậm đà bản sắc núi rừng.

Món ngon ấy có thể nhâm nhi cùng vài chén rượu ngô trong chiều mưa rả rích, cũng có thể ăn cùng bát cơm trắng nóng hổi mà vẫn tròn vị không kém. Và cứ mỗi dịp cuối tuần, khi có thời gian quây quần bên gia đình, một đĩa thịt ếch xào măng nghi ngút khói trên mâm cơm không chỉ là một món ăn, mà còn là cách để mỗi người giữ lấy hương vị quê nhà ■